

IBCYL 2019

2. ULUSLARARASI BALKAN ÇOCUK VE GENÇLİK YAZINI KONGRESİ

**26-28.04.2019
PRİŞTİNE, KOSOVA**

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını

ÖZET VE PROGRAM KİTABI

EDİDÖRLER / Editorial Bord:

1

Prof. Dr. Hikmet ASUTAY

Doç. Dr. Ergin JABLE

Dr. Öğr. Üyesi Demirali Yaşar ERGİN

Öğr. Gör. Çağlayan KARAOĞLU-BİRCAN

Priştine / Kosova 2019

**Trakya Üniversitesi Yayın No:211
ISBN:978-975-374-240-5**

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

© 2019 Trakya Üniversitesi Yayınları

Alanı: Eğitim Bilimleri, Dil ve Edebiyat

Hazırladığı Yer: Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Her hakkı saklı olup, kitap içerisinde yer alan yazıların her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir. İzin alınmaksızın hiçbir şekilde ve hiçbir yolla tamamen veya kısmen çoğaltılamaz, kopyalanamaz, elektronik ortamlara kaydedilemez ve kaynakça belirtilmeden alıntı yapılamaz.

© 2019 Trakya University Publication

Field: Educational Sciences, Language and Literature

The Place of Preparation: Trakya University, Faculty of Education

All Rights Reserved. The responsibility of the articles contained in the book belongs to the authors.

No part of this book may be reproduced or utilized in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher

İLETİŞİM / CONTACT

hikmetasutay@yahoo.de

Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi / Trakya University Education Faculty

Kosova Yerleşkesi / Kosova Campus

22030 EDİRNE

Telefon / Telephone:

0 284 212 08 08 / 0 284 212 13 70 / 0 284 212 09 36

Faks: / Faks:

+90 284 214 62 79

Trakya Üniversitesi / Trakya University

www.trakya.edu.tr

DESTEKLEYEN KURUM VE KURULUŞLAR:

<https://www.trakya.edu.tr/>

UNIVERSITETI I
PRISHTINËS
HASAN PRISHTINA

<https://www.uni-pr.edu/>

3

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

Trakya Üniversitesi

TÜBAP 2019/72 no ile Trakya Üniversitesi
Bilimsel Araştırmalar Proje Birimi tarafından desteklenmektedir.

 TİKA Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı
Başkanlığı <http://www.tika.gov.tr/tr>

KURULLAR

ONUR KURULU:

Prof. Dr. Erhan TABAKOĞLU
Rektör, TRAKYA Üniversitesi - Türkiye

Prof. Dr. Marjan DEMA
Rektör, PRİŞTINE Üniversitesi - Kosova

Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN
Dekan, Trakya Üniversitesi - Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Lindita SEJDIU-RUGOVA –
Priştine Üniversitesi Filoloji Fakültesi

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI:

4

Prof. Dr. Hikmet ASUTAY - Doç. Dr. Ergin JABLE-
Öğr. Gör. Çağlayan KARAOĞLU-BİRCAN

WEB EDITÖRLERİ:

Dr. Öğr. Üyesi Hakan GÜLDAL
Can MIHCI
Muhammed Mustafa AKŞAM

GRAFİK / GÖRSEL TASARIM:

Dr. Lale ASLAN
Muhammed Mustafa AKŞAM

DÜZENLEME KURULU:

Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN

Trakya University – Main Coordinator of the Congress

Prof. Dr. Hikmet ASUTAY

Congress Chair - Trakya University

Doç. Dr. Ergin JABLE

Congress Chair Pristina University / Kosova

Öğr. Gör. Çağlayan KARAOĞLU-BİRCAN

Congress Chair - Trakya University

Assoc. Prof. Dr. Mukadder SEYHAN-YÜCEL

Assist. Prof. Dr. Demirali Yaşar ERGİN

Assist. Prof. Dr. Muharrem ÖZDEN

Dr. Esin HÜDAVERDİ –Pristine Üniversitesi / Kosova

Dr. Nebahat SULÇEVİSİ –Pristine Üniversitesi / Kosova

Dr. Coşkun DOĞAN

Dr. Hakan Güldal

İsa SÜLÇEVİSİ Pristine - Kosova

Tonguç BAŞARAN

Sezgin KONDAL

Jale Aylin ÇELİK

Sema Duran BAYTAR

Zekiye Hande ÜNAL

Erhan VATANSEVER

Can MIHCI

Muhammed Mustafa AKŞAM

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Dr. h.c. Hans-Heino EWERS - Goethe Üni. /Frankfurt a.
M.Almanya
- Prof. Dr. Aida Islam University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Adnan Kahil University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Irfan Morina –Pristine Üniversitesi / Kosova
- Prof. Dr. Kseanela Sotirofski Aleksander Moisiu Dures
ÜniversitesiArnavutluk
- Prof. Dr. KujtimShala, Pristine Üniversitesi / Kosova
- Prof. Dr. Lulzim Aliu University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Ana Dimova Konstantin Preslavsky Üniversitesi / Bulgaristan
- Prof. Dr. Arber Çeliku Tetovo Devlet Üniversitesi / Makedonya
- Prof. Dr. Marieta Petrova University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Mito Spasevski University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Mihaela Cernăuți-Gorodețchi Alexander. Ion Cuza Univ. Iasi
/Romanya
- Prof. Dr. MirjanaTeodosijević Belgrad Üniversitesi / Sırbistan
- Prof. Dr. Biljana Kamcevska Phd University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Bujar Saiti Phd University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Daniela Stoytcheva St. Kliment Ohridski Üniversitesi / Bulgaristan
- Prof. Dr. Emil Sulejmani The University Of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Sali Bashota, Pristina University / Kosova
- Prof. Dr. Salih Okumuş, Pristina University / Kosova
- Prof. Dr. SanjinKodrićUniversity of Sarajevo / Bosnia-Herzegovina
- Prof. Dr. Osman Gashi, Pristina University / Kosova
- Prof. Dr. Ali Gültekin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- Prof. Dr. Snejana Boitscheva Konstantin Preslavsky Üniversitesi / Bulgaristan
- Prof. Dr. Suad Becirovic Novi Pazar Üniversitesi / Sırbistan
- Prof. Dr. Suzana Canhasi – Pristina University / Kosova
- Prof. Dr. Tatjana Koteva Mojsoska University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Vesna Makasevska Phd University of Skopje / Makedonya
- Prof. Dr. Emine Ahmetoğlu Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Prof. Dr. Ersel Kayaoğlu İstanbul Üniversitesi
- Prof. Dr. Hikmet Asutay Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Prof. Dr. İmran Karabağ Kocaeli Üniversitesi
- Prof. Dr. Mahmut Karakuş İstanbul Üniversitesi

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

Prof. Dr. Muharrem Tosun Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Muhlise Coşkun Ögeyik Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Nevide Akpınar Dellal Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Titrek Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Recep Akay Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Rıdvan Canım Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Sevinç Hatipoğlu, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa
Prof. Dr. Sevinç Sakarya Maden Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Şener Bağ Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Yeşim Fazlıoğlu Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Azra Abadžić-Navaey Zagreb Üniversitesi / Hırvatistan
Doç. Dr. Damir Matanovic Josip Juraj Strossmayer Üniversitesi / Hırvatistan
Doç. Dr. Ergin Jable, Pristina University / Kosova
Doç. Dr. Lulzim Ademi University of Skopje / Makedonya
Doç. Dr. Milazim Krasniqi, Pristina University / Kosova
Doç. Dr. Neli Miteva Konstantin Preslavsky Üniversitesi / Bulgaristan
Doç. Dr. Nuran Malta-Muhaxheri, Pristina / Kosova
Doç. Dr. Nysret Krasniqi, Pristina University / Kosova
Doç. Dr. Qibrije Frangu, Pristina University / Kosova
Doç. Dr. RumyanaTodorova Konstantin Preslavsky Üniversitesi / Bulgaristan
Doç. Dr. Cemile Akyıldız-Ercan - Atatürk Üniversitesi Erzurum
Doç. Dr. Mukadder Seyhan Yücel Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Necdet Neydim İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Elsev Brina Lopar – Pristina University / Kosova
Dr. Öğr. Üyesi Hayrettin Parlakyıldız - Kıbrıs İlim Üniversitesi (CSU)
Dr. Öğr. Üyesi Demirali Yaşar Ergin Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Yıldız Aydın - Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Agnieszka Sochal Varşova Üniversitesi, Polonya
Dr. Amina Şilyak Jesenkoviç Saraybosna Şarkiyat Enstitüsü / Saraybosna
Dr. Daniela Kirova Konstantin Preslavsky University / Bulgaristan
Dr. Esin Hüdaverdi –Prishtina University / Kosova
Dr. Eva Csáki Peter Pazmany Katolik Üniversitesi / Macaristan
Dr. Ion Lihaciulasi Iasi (Yaş) Üniversitesi, Romanya
Dr. Nebahat Sulçevsi Prishtina University / Kosova
Dr. Sanja Lovrić Kralj University of Zagreb / Hırvatistan
Öğr. Gör. Dr. Coşkun Doğan - Trakya Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Zeynep Kösteloğlu - Osman Gazi Üniversitesi / Eskişehir
İsa Sülçevsi - Priştine / KOSOVA

AMAÇ VE KAPSAM

26-28 Nisan 2019 tarihlerinde Kosova'nın başkenti Priştine'de Hasan Priştina Üniversitesinde düzenlenen ikinci Balkan çocuk ve gençlik yazını kongresinin bu yılki ana teması kültürlerarasılık ve çocuk gençlik yazınıdır. Bu konu etrafında, aşağıdakileri de içeren ancak bunlarla sınırlı olmayan farklı alan ve disiplinlerden konuyla ilgili çalışmalar kongre kapsamındadır.

- Çocuk Edebiyatı / Child Literature
- Çizgi Roman / Comic Books
- Çocuk Edebiyatı ve Yeni Medyalar / Child literature and New Media
- Çizgi Film-Animasyon Çocuk Kurguları / Cartoons and Animated Films – Fiction for Children
- Medya Okur-Yazarlığı / Media Literacy
- Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Paradigma Değişimi / The Paradigm Shift in Child Literature
- Gençlik Edebiyatı / Adolescent Literature
- Gençlik Sosyolojisi / Sociology of Youth Literature
- Gençlik Kültürleri / Youth Cultures
- Balkanlarda Çocuk ve Gençlik Edebiyatı / Child and Youth Literature in Balkans
- Çocuk ve Gençlik Edebiyatı ile Değerler Eğitimi / Education of Values with Child and Youth Literature
- Yabancı Diller Eğitimi / Foreign Languages Education
- Çocuk, Gençlik ve Eğitim / Children- Youth and Education
- Çocuk, Genç, Göç ve Eğitim / Child, Youth, Migration and Education
- Eğitim ve Eğitim Bilimleri / Education and educational sciences
- Sosyal Bilimlerde çocuk ve gençlik / Child and Youth in Social Sciences

AIM & SCOPE

2nd International Congress on Balkan Child and Youth Literature will be held in Priştine University, located in Priştine, Republic of Kosovo. The conference's main topic will be "Interculturalism and Literature in Balkan". The event aims to bring together fruits of research efforts from fields that include but are not limited to the ones listed below:

- Child Literature
- Comic Books
- Child literature and New Media
- Cartoons and Animated Films – Fiction for Children
- Media Literacy
- The Paradigm Shift in Child Literature
- Adolescent Literature
- Sociology of Youth Literature
- Youth Cultures
- Child and Youth Literature in Balkans
- Education of Values with Child and Youth Literature
- Foreign Languages Education
- Children- Youth and Education
- Child, Youth, Migration and Education
- Eğitim ve Eğitim Bilimleri / Education and educational sciences
- Sosyal Bilimlerde çocuk ve gençlik / Child and Youth in Social Sciences

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

KATILIMCI LİSTESİ

AHMET KILINÇ
ELSEV BRİNA LOPAR
ERGİN JABLE
ESİN HÜDAVERDİ
FLORINA SHEHU

HANS-HEINO EWERS
İRFAN MORİNA
İSA SULÇEVŞİ
QİBRİJE FRANGU
KUJTİ SHALA
LİNDİTA SEJDIURUGOVA
LULZİM ALIU

MİRZANA PAŠIĆ KODRIĆ
MİLAZİM KRASNİQİ
MUSTAFA ÇAKİR
NEBAHAT SULÇEVŞİ
NURAN MALTA-MUHAXHERİ
NYSRET KRASNİQİ
OSMAN GASHİ
SALİ BASHOTA
SALİH OKUMUŞ
SEVDALİNA ALEKOVA
SALİH OKUMUŞ
SUZANA CANHASI

Ph Schwäbisch Gmünd / Almanya
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
University "St. Cyril And Methodius" -
Skopje, Faculty Of Pedagogy "St.
Kliment Ohridski" North Macedonia
Frankfurt a. Main / Almanya
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
University "St. Cyril and Methodius" -
Skopje, Faculty Of Pedagogy "St.
Kliment Ohridski" North Macedonia
International University Of Sarajevo
Pristine Üniversitesi / Kosova
Milli Eđit. Bkl. Eğitim Ataşesi - Almanya
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova
Trakia University- Stara Zagora, Bulgaria
Pristine Üniversitesi / Kosova
Pristine Üniversitesi / Kosova

10

Türkiye:

ALPER BALADIN
BİROL YİĞİT
BURCU ÖZTÜRK
BÜŞRA YAMAN
ÇAĞLAYAN KARAOĞLU BİRCAN
CANSU SAKALLI

Amasya Üniversitesi
Trakya Üniversitesi Eğitim Fakóltesi
Doktora Öğrencisi, Trakya Üniversitesi
Kırklareli Üniversitesi
Trakya Üniversitesi Eğitim Fakóltesi
Trakya Üniversitesi Eğitim Fakóltesi

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CAVİDAN ÇÖLTÜ İMREN	Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ÇİĞDEM GÖKDUMAN	Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enst.
COŞKUN DOĞAN	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
DAMLA PEKTAŞ	Ankara
DEMİRALİ YAŞAR ERGİN	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
DİDEM SEVGİ ÖZGİDER	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
DİLEK ULUDASDEMİR	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ELİF OLGUN	Trakya Üniversitesi
EMİNE TOK	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ERHAN VATANSEVER	Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
FATMA DEMİR	Milli Eğitim Bakanlığı
FETHİ KAYALAR	Erzincan Üniversitesi
FURKAN AKSU	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
GÖKHAN ILGAZ	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
GÖKSEL ÖZTÜRK	Bursa Teknik Üniversitesi
GÜLISTAN ROZA BAYRAM	Trakya Üniversitesi
HABİB TEKİN	Marmara Üniversitesi
HAFİZE MUTLU	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
HANDAN ASUDE BAŞAL	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fak.
HİKMET ASUTAY	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
İBRAHİM KIBRIS	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
İLKER ÇÖLTÜ	Çukurova Üniversitesi YDYO
İMRAN KARABAĞ	Kocaeli Üniversitesi
IRINA LOBAS	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
JALE AYLİN ÇELİK	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
LEVENT VURAL	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
LEYLA COŞAN	Marmara Üniversitesi
M. NUR ERDEM	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
MELTEM DÜZBASTILAR	Trabzon Üniversitesi
MERAL TANER DERMAN	Bursa Uludağ Üniversitesi
METİN TOPRAK	Kocaeli Üniversitesi
MİNE HOŞCAN BİLGE	Hacettepe Üniversitesi Doktora Öğrencisi
MUHARREM ÖZDEN	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
MUKADDER SEYHAN YÜCEL	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
MÜNEVVER ERDOĞMUŞ	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
MURAT BAYRAK	Bursa Teknik Üniversitesi
MUTLU KÖPÜKLÜ	Hitit Üniversitesi Tbmyo Çorum
NALAN KIZILTAN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
NEJDET NEYDİM	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

NİHAL KOCABAY	İstanbul Ticaret Üniversitesi
NİMET HAŞIL KORKMAZ	Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri
OĞUZHAN DÖNMEZ	Trakya Üniversitesi
ÖZGE KÖMEÇ	Hacettepe Üniversitesi
PERVER KARŞIGİL	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
RASİM BASAK	Uludağ Üniversitesi
SALİH KORALP GÜREŞİR	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
SEDA GÖKÇE TURAN	Bahçeşehir Üniversitesi
SEMİH ÇAYAK	M.E.B.
SERAP DEVRAN	Marmara Üniversitesi
SERDAR BARIŞ DEMİRCİ	Hacettepe Üniversitesi
SEVİNÇ HATİPOĞLU	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
SEVİNÇ MADEN	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
SİBEL KÜÇÜK	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
SÜLEYMAN HAKAN YILMAZ	Selçuk Üniversitesi
YASEMİN GÜLŞEN YILMAZ	Selçuk Üniversitesi
TOLGA ARSLAN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
YILDIZ AYDIN	Namık Kemal Üniversitesi
YÜCEL ATİLA ŞEHİRLİ	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ZERRİN BALKAÇ	Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ZEYNEP KÖSTELOĞLU	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
ZEYNEP SATI YALÇIN	Bilim ve Sanat Merkezi

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM		
FRİDAY/ CUMA	26.04.2019	
REGISTRY/ KAYIT	09:00	(REGISTRYDESK)
OPENING / AÇILIŞ	10:30-11:00	(MAINROOM)
MAIN SPEAKER/ ANA KONUŞMACI	11:30-12:30	(MAINROOM)
ASSOC. PROF. DR. NECDET NEYDİM (İSTANBUL UNIVERSITY FACULTY OF LITERATURE DEPARTMENT OF TRANSLATION SCIENCES DIVISION OF GERMAN TRANSLATION)		
TOPIC/ KONU:	CHILD LITERATURE AND MULTICULTURALISM / ÇOCUK EDEBİYATI VE ÇOKKÜLTÜRCÜLÜK	
OPENING COCTAIL / AÇILIŞ KOKTEYLİ	12:30-14:00	FELSEFE FAKÜLTESİ
SESSION 1 / 1.OTURUM	14:00- 15:30 (EACH PRESENT.15 MİN./ HER SUNUM 15DK.)	
ROOM / SALON: SALLA IDRİZ AJETİ		
SESSION CHAIR/ OTURUM BAŞKANI: <u>PROF. DR. LULZİM ALIU</u>		
<u>LULZİM ALIU</u> METHODOLOGICAL ASPECTS OF READING NON-LITERARY TEXTS IN THE TEACHING OF NATIVE LANGUAGE		
<u>MIRZANA PAŠIĆ KODRIĆ</u> ETHICAL CRITICISM IN ELEMENTARY SCHOOL TEACHING OF LITERATURE		
<u>FLORINA SHEHU</u> THE ROLE OF THE SPACE ON THE DEVELOPMENT OF THE COMMUNICATION SKILLS OF STUDENTS FROM		
<u>RASİM BASAK</u> INFLUENCES OF TECHNOLOGY ON CREATIVITY AND CHILDREN'S CREATIVE PROCESSES.		
<u>SİBEL KÜÇÜK, DİLEK ULUDASDEMİR, HALE AYDIN, TUTKU KIRCI, ESRA KİBAR</u> THE EVALUATION OF TEACHERS' KNOWLEDGE ABOUT COGNITIVE DEVELOPMENT CHARACTERISTICS OF CHILDREN BETWEEN 6-12 AGED AND ADHD RECOGNITION COMPETENCIES		

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM	
SESSION 1 / 1.OTURUM 14:00- 15:30 (EACH PRESENT. 15 MİN./ HER SUNUM 15DK.)	
ROOM / SALON: SALLA E DEKANATIT	
SESSION CHAIR / OTURUM BAŞKANI: <u>PROF. DR. İMRAN KARABAĞ</u>	
<u>İMRAN KARABAĞ</u> JOACHIM HEINRICH CAMPE’NİN AYDINLANMA DÖNEMİNDE ALMANYA’DA EĞİTİM VE ÇOCUK EDEBİYATI DİLİNİN GELİŞMESİNE KATKISI <u>ABDULLAH IŞIKLAR, MURAT BAYRAK, MERAL ÖZTÜRK, MUSTAFA SARIOĞLU, GÖKSEL ÖZTÜRK</u> TERS-YÜZ ÖĞRENMENİN ÜNİVERSİTE HAZIRLIK SINIFI ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI DİLDE OKUDUĞUNU ANLAMA BAŞARISINA OLAN ETKİSİ	
<u>İBRAHİM KIBRIS</u> METİN İŞLEME SÜREÇLERİ YÖNÜYLE SON ON İKİ YILDA UYGULAMAYA KONULAN TÜRKÇE PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	
<u>İBRAHİM KIBRIS</u> DEĞERLER EĞİTİMİNE YÖNELİK OLARAK AHMET MİTHAT EFENDİ’NİN ÖYKÜLERİNDE YER ALAN ÖNERİ VE ÖĞÜTLER	
<u>ZEYNEP KÖSTELOĞLU</u> OKUL ÖNCESİ ÇOCUK KİTAPLARINA YANSIYAN KORKU	
<u>MINE HOŞCAN BİLGE</u> ARAYÜZ YÖNTEMİ İLE GENÇLİK EDEBİYATI METİNLERİNİ ‘OKUMAK’	
SESSION 1/ 1.OTURUM 14:00- 15:30 (EACH PRESENT. 15 MİN./HER SUNUM 15DK.)	
ROOM / SALON: PROF.DR. MEHMED ÇAVUŞOĞLU DERSHANESİ	
SESSION CHAIR / OTURUM BAŞKANI <u>PROF. DR. NALAN KIZILTAN</u> <u>NALAN KIZILTAN, İLKNUR ÖZGÖNENEL, TOLGA ARSLAN, İRİNA LOBAS, NAZLI TÜFEKÇİ, HAVVANUR ATAY</u> AN ANALYSIS OF THE INTERPERSONAL RHETORIC IN SNOW WHITE AND THE SEVEN DWARFS IN FIVE LANGUAGES	
<u>BÜŞRA YAMAN</u> TRACING THE TRAVELS OF PIPPI LÅNGSTRUMP IN TURKISH	
<u>DIDEM SEVGİ ÖZGİDER</u> TÜRKİYE’DE VE İNGİLTERE’DE ÇOK SATILAN ÇOCUK KİTAPLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	
<u>SİBEL KÜÇÜK, PERVER KARŞIGİL, DİLEK ULAŞDEMİR</u> EVALUATION OF CONTENTS OF CHILDREN GAMES PLAYED ON THE INTERNET	

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM
SESSION 1 / 1.OTURUM 14:00- 15:30 (EACH PRESENT. 15 MİN./ HER SUNUM 15DK.)
ROOM / SALON: SÜREYYA YUSUF DERSHANESİ
SESSION CHAIR / OTURUM BAŞKANI: <u>PROF. DR. NİMET HAŞIL KORKMAZ</u>
<u>MERAL TANER DERMAN, GAMZE KÖKSAL, ÜNZİLE KURT</u> EVDE DÜZENLİ OLARAK KİTAP OKUNAN VE OKUNMAYAN ÇOCUKLARIN DİL GELİŞİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
<u>ÇIĞDEM GÖKDUMAN, FATMA DEMİR</u> BABALARA GÖRE ÇOCUKLARIN OYUNU
<u>PINAR BAĞÇELİ KAHRAMAN, HANDAN ASÛDE BAŞAL, MERVE DEMİRTAŞ, AYŞENUR ÜZÜM, ŞULE UZUN</u> OKUL ÖNCESİ EĞİTİM SINIFLARINA DEVAM EDEN MÜLTECİ ÇOCUKLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE DİĞER ÇOCUK VELİLERİNİN GÖRÜŞLERİ
<u>GÖKSEL ÖZTÜRK</u> TRANSLATING COMICS FROM A MULTIMODAL PERSPECTIVE: TRANSLATION OF COMIC STRIPS IN THE EARLY REPUBLIC PERIOD IN TURKEY
<u>BIROL YIĞIT</u> DEVLET OKULLARININ FINANSMAN KAYNAKLARI VE YÖNETİCİLERİNİN FINANSMAN SORUNLARI
BREAK/ ARA 15:30-16:00 FOYER

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM
SESSION 2 / 2.OTURUM 16:00- 17:15 (EACH PRESENT. 15 MİN./ HER SUNUM 15DK.)
ROOM / SALON: SALLA IDRIZ AJETI
SESSION CHAIR/ OTURUM BAŞKANI: <u>PROF. DR. LEYLA COŞAN</u>
<u>LEYLA COŞAN</u> ERZIEHUNGS-UND BILDUNGSPROBLEMATİK IM 19. JAHRHUNDERT IN DIE WELT VON GESTERN VON STEFAN ZWEIF
<u>SEVINÇ HATİPOĞLU</u> GENÇLİK VE ERASMUS HAREKETLİLİK PROGRAMI: KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA
<u>MUKADDER SEYHAN YÜCEL</u> METHODİSCH-DIDAKTİSCHE REFLEXIONEN UND AUFGABENFORMEN BEI LEHRWERKEN FÜR FRÜHES DEUTSCH
<u>YILDIZ AYDIN</u> JUREK BECKER'İN SCHLAFLOSE TAGE ROMANINDA EĞİTMEN-ÖĞRENCİ ÇATIŞMASI BAĞLAMINDA TOPLUMCU KİŞİLİK SORUNSALINA EKİN SİYASAL BİR YAKLAŞIM
<u>HABİB TEKİN</u> AUTOBIOGRAFİSCH-TRAUMATISCHE ERLEBNISSE UND KINDHEITSERINNERUNGEN IN DER NOVELLE SCHLÄFST DU MUTTER? VON JAKOB WASSERMANN
SESSION 2/ 2.OTURUM 16:00- 17:15 (EACH PRESENT. 15 MİN./ HER SUNUM 15DK.)
ROOM / SALON: SALLA E DEKANATIT
SESSION CHAIR / OTURUM BAŞKANI: <u>PROF. DR. METİN TOPRAK</u>
<u>METİN TOPRAK</u> JOACHİM HEINRICH CAMPE: ALMAN ÇOCUK VE GENÇLİK EDEBİYATININ UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ BİR TEMSİLCİSİ
<u>ÇAĞLAYAN KARAOĞLU BİRCAN</u> MONTESSORİ YAKLAŞIMINDA ÇOCUĞUN GELİŞİMİ VE EĞİTİMİNDE DUYU GELİŞTİRME AKTİVİTELERİNİN YERİ
<u>MUTLU KÖPÜKLÜ</u> ÇOCUKLARIN MOTOR BECERİLERİNİN GELİŞMESİNDE KİLİN KULLANIMI
<u>MELTEM DÜZBAŞILAR, RESULHAN BAHADIR HAFİZOĞLU</u> ANLAMLANDIRMAYA DAYALI BENZETİMLER İLE ÖRNEK FİKİR ÜRETEBİLME BECERİSİNİN KEMANDA STACCATO TEKNİĞİNİN UYGULANMASINA ETKİSİ
<u>MELTEM DÜZBAŞILAR, RESULHAN BAHADIR HAFİZOĞLU</u> KEMAN ÖĞRETİMİNDE TEKRAR STRATEJİSİ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN ÇALGI ÇALMA PERFORMANSLARINA ETKİSİ
<u>LEVENT VURAL</u> ÖĞRETMEN ADAYLARININ GENEL VE AKADEMİK ERTELEME EĞİLİMLERİ

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM	
SESSION 2 / 2.OTURUM 16:00- 17:15 (EACH PRESENT. 15 MİN./ HER SUNUM 15DK.)	
ROOM / SALON: PROF.DR. MEHMED ÇAVUŞOĞLU DERŞANESİ	
SESSION CHAIR/ OTURUM BAŞKANI: DOÇ. DR. SÜLEYMAN HAKAN YILMAZ	
<u>SÜLEYMAN HAKAN YILMAZ , YASEMİN GÜLŞEN YILMAZ</u>	
YENİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN ÇOCUK YAZININA GETİRMİŞ OLDUĞU YENİLİKLER	
<u>YASEMİN GÜLŞEN YILMAZ, SÜLEYMAN HAKAN YILMAZ</u>	
ÇOCUK DERGİLERİNİN İÇERİK ANALİZİ YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ	
<u>SALİH KORALP GÜREŞİR, ERHAN VATANSEVER</u>	
ÇOCUK ÜZERİNDEN MİLLÎ KİMLİK İNŞA ETME ÇABASI ÖRNEĞİ: ÇOCUK SESİ DERGİSİ	
<u>NIHAL KOCABAY-ŞENER, M.NUR ERDEM</u>	
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ İÇİN DİJİTAL HABER OKURYAZARLIĞININ ÖNEMİ VE BİR DERS ÖNERİSİ	
SESSION 2 / 2.OTURUM 16:00- 17:15 (EACH PRESENT. 15 MİN./ HER SUNUM 15DK.)	
ROOM / SALON: SÜREYYA YUSUF DERŞANESİ	
SESSION CHAIR/ OTURUM BAŞKANI: <u>DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHARREM ÖZDEN</u>	
<u>MUHARREM ÖZDEN</u>	
GÜNÜMÜZ ANADOLU AĞIZLARINDA ÇOCUK OYUNLARIYLA İLGİLİ OLARAK KULLANILAN SÖZ VARLIĞI ÜZERİNE BİR İNCELEME	
<u>ERHAN VATANSEVER, SALİH KORALP GÜREŞİR</u>	
BALKANLAR'DA ÇIKARILAN BİR ÖĞRENCİ DERGİSİ YENİ MEKTEP	
<u>DAMLA PEKTAŞ</u>	
FERİDUN ORAL KİTAPLARININ PROSOSYAL BECERİLER VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	
<u>ÖZGE KÖMEÇ</u>	
NURAN TURAN'IN ESERLERİNDE KÜLTÜREL UNSURLAR ÜZERİNE BİR İNCELEME	
GALA DİNNER/ GALA YEMEĞİ 19:00	

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM		
SATURDAY/ CUMARTESİ	27.04.2019	
MAIN SPEAKER/ ANA KONUŞMACI	10:30-11:45	(MANSALON)
PROF. DR. DR. H.C. HANS-HEINO EWERS (INSTITUT FÜR ALLGEMEINE ERZIEHUNGSWISSENSCHAFT- GOETHE-UNIVERSITÄT FRANKFURT FACHBEREICH ERZIEHUNGSWISSENSCHAFTEN)		
TOPIC/ KONU: KINDERLITERATUR IM ZEITALTER DER GLOBALISIERUNG: DIE BEDEUTUNG VON ÜBERSETZUNGEN / KÜRESELLEŞME DÖNEMİNDE ÇOCUK YAZINI: ÇEVİRİLERİN ANLAMI		
BREAK/ ARA	11:45-12:00	(FOYER)
SESSION 3/ 3. OTURUM 12:00-13:30 (EACH PRESENT. 15 MIN./HER SUNUM 15DK.)		
ROOM / SALON: SALLA IDRİZ AJETİ		
SESSION CHAIR/ OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. HANDAN ASUDE BAŞAL		
HANDAN ASÜDE BAŞAL, HASAN HÜSEYİN EMİR, ERCAN KAPLAN, MERYEM KORKMAZ SURİYELİ GÖÇMEN AİLE VE ÇOCUKLARININ TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE VE TÜRK KÜLTÜRÜNE UYUMU		
CANSU SAKAKLLI ,COŞKUN DOĞAN OKUL DENEYİMİ DERSİNİN ÖĞRETMEN ADAYLARINA MESLEKİ AÇIDAN KATKILARI		
ELİF OLGUN, SEVİNÇ MADEN ESKİ VE YENİ ALMANCA LİSANS PROGRAMLARINA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ		
HAFİZE MUTLU, SEVİNÇ MADEN ALMANCA ÖĞRETMEN ADAYLARININ 2018-2019 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDAKİ DERS PROGRAMI DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ		
MÜNEVVER ERDOĞMUŞ, HİKMET ASUTAY YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE EDEBİYATIN ÖNEMİ		

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM
SESSION 3/ 3.OTURUM 12:00-13:30 (EACH PRESENT,15 MIN./ HER SUNUM 15DK.)
ROOM / SALON: SALLA E DEKANATIT
SESSION CHAIR/ OTURUM BAŞKANI: <u>PROF. DR. SEVİNÇ HATİPOĞLU</u>
<u>NECDET NEYDİM</u> ÇOCUKLARIN YARAMAZ ŞEHİRİ İSTANBUL
<u>ÇAĞLAYAN KARAOĞLU BİRCAN</u> OKUL ÖNCESİ ÖYKÜ KİTAPLARINDAKİ METİNLERİN METİNSELLİK ÖLÇÜTLERİNE UYGUNLUKLARI
<u>SERAP DEVRAN</u> NARRATIVE KATEGORİSİERUNG VON SPRACHE, VARIATION UND SPRECHER DIE "MISCHMASCH"- SPRACHE DER "RÜCKKEHRER" IM DEUTSCHEN CALLCENTER IN ISTANBUL
<u>JALE AYLIN ÇELİK, HİKMET ASUTAY</u> AGATHA CHRISTIE'S MORD IM ORIENT-EXPRESS: DIE DARSTELLUNG DER DETEKTIVFIGUR HERCULE POIROT AUS MORALISCHER SICHT
SESSION 3/ 3.OTURUM 12:00-13:30 (EACH PRESENT. 15 MIN./ HER SUNUM 15DK.)
ROOM / SALON: PROF.DR. MEHMED ÇAVUŞOĞLU DERSHANESİ
SESSION CHAIR/ OTURUM BAŞKANI: <u>DR. ÖĞR. ÜYESİ DEMİRALİ YAŞAR ERGİN</u>
<u>ZERRİN BALKAC</u> ATATÜRK'ÜN EĞİTİM POLİTİKASI ÇERÇEVESİNDE "ÇOCUK VE GENÇLİK EĞİTİMİ" HUSUSUNDA BİR DEĞERLENDİRME
<u>YÜCEL ATILA ŞEHİRLİ</u> 23 NİSAN MİLLÎ EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI'NA İLİŞKİN SINIF EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ METAFORİK ALGILARI
<u>YÜCEL ATILA ŞEHİRLİ</u> OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK TUTUMLARI
<u>DEMİRALİ YAŞAR ERGİN</u> ÖRNEKLEME TEORİSİ
<u>DEMİRALİ YAŞAR ERGİN, SEMİH ÇAYAK</u> LKOKUL 1. SINIF ÖĞRENCİ VELİLERİNİN BEKLENTİLERİ
<u>COŞKUN DOĞAN</u> ÇOCUK VE ÇEVİRİNİN İKİNCİL METİN OLARAK ÖTEKİNİ UYUMLAŞTIRICI ROLÜ
<u>COŞKUN DOĞAN</u> KÜLTÜREL OLGULARIN MASALLARDA AKTARIMI VE ÇEVİRİNİN ÖNEMİ

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

CONGRESS PROGRAMM
SESSION 3/ 3.OTURUM 12:00-13:30 (EACH PRESENT. 15 MIN./ HER SUNUM 15DK.)
ROOM / SALON: SÜREYYA YUSUF DERSHANESİ
VİDEO SUNUMLAR:
<u>İLKER ÇÖLTÜ</u> ERST MUSS MAN SATT WERDEN, DANN KOMMT DIE MORAL: ARMUT UND DEPRIVATION ALS SOZIALES PROBLEM BEI DEM WERK "ALLEINGELASSEN" VON THOMAS FUCHS
<u>İLKER ÇÖLTÜ</u> EMEK OLMADAN MÜKÂFAT OLMAZ VEYA PARA BAZEN FELAKET GETİRİR: GRİMM KARDEŞLERİN SİMELİBERG VE BİN BİR GECE MASALLARINDAKİ ALİ BABA VE KIRK HARAMİLER MASALLARININ KARŞILAŞTIRILMASINDA BENZER YÖNLERİN ULUSAL ATASÖZLERİ VE METİNLERARASILIK BAĞLAMINDA İRDELENİMİ
<u>CAVIDAN ÇÖLTÜ İMREN</u> NUR İÇÖZÜ'NÜN DÖNEMEÇ ADLI ROMANI ÖRNEĞİNDE OLUŞUM ROMANI
<u>EMINE TOK</u> NE BABALAR VAR! GRİMM MASALLARINDA EDİLGEN BABA FİĞÜRÜ
<u>CAVIDAN ÇÖLTÜ İMREN</u> MIRJAM PRESSLER'İN BITTERSCHOKOLADE ADLI ESERİNDE ÖZDEĞER DUYGU EKSİKLİĞİNE OKUMA GÜNLÜĞÜ YÖNTEMİ İLE DİDAKTİK YAKLAŞIM
<u>GÖKHAN ILGAZ, TUĞBA TÜRK</u> BALKAN ÜLKELERİNDE EVDEKİ KİTAPLAR, EBEVEYN EĞİTİM DÜZEYİ VE OKUMA PUANLARI
<u>BURCU ÖZTÜRK, HIKMET ASUTAY</u> BİR SOSYO-ELEŞTİREL ÇOCUK KİTABI ÖRNEĞİ: "PÜNKTCHE UND ANTON"
CİTY TOUR/ ŞEHİR TURU 1. MURAT HAN TÜRBEŞİ (SEPARATE TIME/ SERBEST ZAMAN)
SUNDAY/ PAZAR 28.04.2019 (CONGRESS TRIP: PRIZREN) CLOSİNG

**DEVLET OKULLARININ FİNANSMAN
KAYNAKLARI VE YÖNETİCİLERİNİN
FİNANSMAN SORUNLARI**

Birol YİĞİT¹

ÖZ

Ekonomi biliminin tanımında olduğu gibi, insan ihtiyaçları sınırsız olmasına rağmen elimizdeki kaynaklar ihtiyaçlarımızı karşılamada daima sınırlı kalmıştır. Ülkemizde, kamu gelirlerinden kurumlara ayrılan kaynaklar her zaman ihtiyaçları tam olarak karşılamamaktadır. Özel yaşamda olduğu gibi, kamu yöneticileri elindeki kaynaklarla kurumlarını etkili ve verimli bir şekilde yönetmek yükümlülüğü ile karşı karşıyadır. Hemen hemen her kurumda yaşanan finansman sorunları, yöneticileri zorunlu olarak kurumlarına bir yandan daha fazla kamu kaynağı sağlama, diğer yandan özel gelir kaynakları yaratma arayışlarına yöneltmiştir. Bu çabanın en fazla gözlendiği kurumların başında da okullar gelmektedir. Bu araştırma ile okulların (örneklem olarak alınan ilkokulların) zorunlu ihtiyaçlarının karşılanmasında ön plana çıkan gelir kaynaklarının neler olduğu, bu kaynakların sağlanmasında ve kullanılmasında yaşanan finansman sorunları ve bu sorunların çözümünde yöneticilerin hangi yolları izledikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşüne başvuru alan yöneticiler okullarına kamu bütçesinden yeterli kaynak sağlanmadığı bu nedenle özel gelir kaynaklarından kurumlarına gelir sağlamaya çalıştıklarını ve bu gelirlerle okullarının önemli giderlerini karşılayabildiklerini belirtmişlerdir. Yöneticiler ayrıca; finansman sorunlarının çözümü için kamu ve yerel yönetim bütçelerinden kaynak ayrılmasının yanında, özel kaynak sağlama girişimlerinin yasal düzenlemelerle belirsizlikten kurtarılması görüşünü ortaya koymuşlardır.

21

Anahtar sözcükler:Okulların finansmanı, finansman kaynakları

¹ Dr. Öğr. Üyesi; Trakya Üniversitesi, birolyigit@trakya.edu.tr

**TÜRKÇEDE PİPPİ LÅNGSTRUMP'IN
MACERALARININ İZİNİ SÜRMEK**

Büşra YAMAN¹

ÖZ

Pippi Uzunçorap serisi, ilk olarak 1944 yılında İsveççede Pippi Långstrump başlığıyla yayınlanmış ve İngilizce çevirisiyle birlikte tüm dünyadaki çocuk edebiyatları üstünde özgürleştirici bir etkisi olmuştur. İlk çevirinin İngilizceye yapılmasından sonra günümüze kadar 70'den fazla dile çevrilmiş ve ulusal sınırlarının çok ötesine geçmiştir. Tüm çeviriler ağırlıklı olarak ulusal karaktere sahip olan çocuk edebiyatında eleştirel yaklaşımın benimsenmesi için yeni açılımlar getirmiş ve yeni bir çocuk figürünün yayılmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de alternatif bir çocuk figürü oluşturma girişimi ve çocuk edebiyatının gelişmesi açısından dönüm noktası olan Pippi Långstrump'ın erek dil ve kültür repertuvarındaki serüveninin izini sürmektir. Pippi serisinin 1970-2010 yılları arasında beş farklı çevirmen tarafından Türkçeye çevrildiği tespit edilmiştir. Bu çalışmada her bir dönem için ilgili dönemlerin siyasi ve ekonomik atmosferiyle karakterize olmuş dört çeviri ele alınacaktır. Tüm çeviriler ait oldukları tarihsel dönemlerdeki bağlam ve üretilen söylemle birlikte betimleyici ve eleştirel olarak sorgulanacaktır. Çalışmanın sonucunda Türkiye'de bahsedilen her dört on yıllık dönemde ön planda olan siyasi atmosferin Pippi'nin Türkçedeki serüveni üstünde doğrudan büyük bir etkiye sahip olduğu bulunmuştur.

22

Anahtar sözcükler: çeviri, Pippi Uzunçorap, özgürlük, çocuk edebiyatı, Türkçe, ideoloji

¹ Arş. Gör. Büşra Yaman, Kırklareli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Mütercim Tercümanlık Bölümü. E-mail: busrayaman@klu.edu.tr.

**MONTESSORI YAKLAŞIMINDA ÇOCUĞUN GELİŞİMİ
VE EĞİTİMİNDE DUYU GELİŞTİRME
AKTİVİTELERİNİN YERİ**

Çağlayan KARAOĞLU-BİRCAN¹

ÖZ

Çağdaş yaklaşımlar içerisinde yer alan ve birçok okul öncesi eğitim kurumunda kullanılan Montessori yaklaşımı, modern eğitim anlayışını benimser. Duckworth bir çalışmada Maria Montessori'yi çocuk ve eğitimi kavramlarına tamamen taze bir vizyon getiren "barış eğitiminin kurucu annelerinden biri" olarak tanımlar. Montessori'nin çocuk merkezli eğitim anlayışına savunmasında Fransız düşünür Jean Jacques Rousseau'nun etkisini görmek mümkündür. Montessori de Rousseau gibi çocuğu kendi başına bırakmanın onun eğitimindeki en temel iş olduğunu ve tüm çocukların kendi kendini eğitme gücünü taşıdıkları anlayışını² benimser. Bu anlayışla çocukların çeşitli eylem ve aktivitelerde bulunarak kendilerini geliştirmeleri sağlanır. Montessori, çocukların özellikle üç alandaki gelişmelerini hedef almıştı; hareket eğitimi, duyu eğitimi ve dil eğitimi. Montessori'nin duyu eğitimi amaç edindiği üç aşama vardır: Benzerliklerin farkında olmak, bunları eşleştirme yeteneği, bir sıra nesneler arasındaki karşıtlıkları ve aşırılıkları ayırtabilme yeteneği ve birbirine şekil, renk, doku, ağırlık, gibi açılardan benzeyen nesneler arasında ayırma yeteneğidir.

23

Bu bildiride birincil amaç Montessori Eğitim Anlayışındaki duyu eğitimi aktivitelerinden renk tabletlerini tanıtmak ve bu tabletlerin duyu eğitiminde işlevini uygulamada göstermektir. Tek denek üzerinde yapılan video çekimi ile renk tabletlerinin duyu eğitiminde renkleri ayırma yeteneğindeki etkisi gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: çocuk gelişimi, Montessori eğitimi, duyu eğitimi, renk tabletleri

¹Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Edirne-Türkiye, caglayan@trakya.edu.tr

**OKUL ÖNCESİ ÖYKÜ KİTAPLARINDAKİ
METİNLERİN METİNSELLİK ÖLÇÜTLERİNE
UYGUNLUKLARI**

Çağlayan Karaoğlu BİRCAN¹

ÖZ

Çocuk gelişimi ve eğitimi konusu ele alındığında kuşkusuz günümüzde okuma edininin oldukça büyük bir rol üstlendiğini söyleyebiliriz. Çocuğun ilk okuma deneyimleri daha çok onlara yetişkinlerce okunan veya sözlü olarak anlatılan kurgusal ve yazınsal metinlerle gerçekleşmektedir. Nihayetinde bu gereksinime cevap vermek amacıyla dünyada olduğu gibi ülkemizde de bir çocuk gençlik yazını gelişmiştir. Bu alanda öykülerin önemi çok büyüktür. Çocuk gelişiminde anadilinin oluşumunda ve ilerlemesinde okuma eğitimi önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca hayallerin çocuk dünyasında derin bir etkisi vardır. Bu dünyayı besleyici ve güzel yönlendirici her türlü öykü, bir çocuğun çeşitli yönlerden gelişimine katkı sağlayacaktır. Verdiğimiz öykü çocuğumuza verdiğimiz yiyecek kadar sağlıklı ya da zararlı olabilmektedir. Bu bağlamda öykü kitaplarının titizlikle takip edilmesi ve üşenmeden önceden içerik analizinin yapılması gerekmektedir.

Okul Öncesi çocukların okuma eğitimlerinin ve algılarının gelişmesinin önemi ışığında bu çalışmanın ilk problem tümcesini “okul öncesi öykü kitaplarında yer alan metinler Dressler ve De Beaugrande’in metinsellik ölçütleriyle ölçülebilir midir?” sorusu oluşturmaktadır. İkinci olarak bu çalışmanın sürecinde öykü kitaplarındaki Türkçe olarak yazılmış metinler ile yabancı dilden çevrilmiş metinler arasında metin dilbilimsel inceleme kriterleri açısından anlamlı bir farklılık oluşup oluşmadığına da bakılmıştır.

Bu araştırma genel tarama modellerinden kesitsel betimleme yaklaşımına göre yapılmıştır. Yayınlarına ait okul öncesi sekiz öykü kitabı rastgele seçkisiz/ random yöntemiyle seçilmiştir. Bu alınan kitaplar Dressler ve De Beaugrande’in metinsellik kriterlerinin altısına göre yapısal ve içerik olarak incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: okuma eğitimi, metinsellik kriterleri, okul öncesi öykü kitapları, çeviri öykü kitapları

¹Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Edirne-Türkiye, caglayan@trakya.edu.tr

**OKUL DENEYİMİ DERSİNİN ÖĞRETMEN
ADAYLARINA MESLEKİ AÇIDAN KATKILARI**

Cansu SAKALLI¹, Coşkun DOĞAN²

ÖZ

Günümüzde hızlı teknolojik gelişmelere paralel olarak eğitim- öğretim kurumlarının ve öğretimin öznesi olan öğretmenlerin rolü sürekli olarak değişmektedir. Bu nedenle, öğretmenin geleneksel bilgi aktaran bir yapıdan çıkarak, uygulama olarak öğretim yollarını öğrencilerine öğreten bir kimliğe kavuşması gerekmektedir. Bu bağlamda yeni gelişmelere ayak uydurmak için Eğitim Fakültelerinde öğretmen yetiştiren bölümlere ders olarak “Okul Deneyimi” dersi uygulaması başlatılmıştır. Öğretmen adaylarının kendi mesleklerini tanıması ve meslek içerisinde görev yapmakta olan deneyimli öğretmenleri görev esnasında gözlemlemesi, gelecekte nitelikli bir öğretmen olmaları açısından yararlı olacaktır.

Bu anlamda gerçek ortama öğretmenlik mesleğine yönelik gözlem ve uygulama yapılması gerekliliği Fakülte- Okul İşbirliğini zorunlu hale getirmiştir. Öğretmen adaylarının gelecekte ihtiyaç duydukları konularda eksikliklerini gidermeleri açısından uygulama okulunda yapacakları gözlem konularında, mesleklerinde deneyimli “Rehber Öğretmen” ve Fakültede de “Danışman” olarak bir “Öğretim Elemanı” yardımcı olmaktadır. Öğretmen adayları böylece alanlarında mesleki incelikleri öğrenebileceklerdir.

Bu çalışmada 1997-1998 Akademik yılından bu yana Fakülte - Okul İşbirliği çerçevesinde uygulanan “Okul Deneyimi” dersleri, işbirliğinin amacı, yapısı, kamu kurumlarının ve sorumlu bireylerin sorumlulukları açısından ilgili kaynaklar taranarak nitel bir araştırma şeklinde irdelenecektir. Ayrıca Fakülte-Okul İşbirliği “Okul Deneyimi” dersi bağlamında beklentilerin karşılanması ve işleyişi açısından “Öğretmen Adaylarına” öğretmenlik mesleği açısından sunacağı katkıları incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen, Okul Deneyimi, Öğrenme, Öğretme, Gözlem

1 Öğrenci- Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Bölümü Almanca Öğretmenliği Anabilim Dalı, cansuskll@gmail.com
2Öğr. Gör. Dr. - Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Bölümü, coskundogan2002@yahoo.de

**NUR İÇÖZÜ’NÜN DÖNEMEÇ ADLI ROMANI
ÖRNEĞİNDE OLUŞUM ROMANI**

Cavidan ÇÖLTÜ İMREN¹

ÖZ

Değişim süreci hem toplumsal hem de bireysel gerçekleşen bir olgudur. Bireyin değişmesi kendi yaşadığı sürecin yanı sıra toplumun onu şekillendirmesi ile de sağlanmaktadır. Bu süreç içerisinde başarılı olmak da vardır başarısız olmak da. Genç insanların yaşamını ve yaşamlarındaki gelişimini konu alan oluşum romanı, roman kahramanının kendisini gerçekleştirebilmek için çevresi ile yaşadığı çelişki ve çatışmaları da aktarır. Almancada “Bildungsroman” kavramı ile karşımıza çıkan oluşum romanı, bazı çevrelerce gelişim romanı olarak da betimlenmektedir. Nur İçözü’nün Dönemeç adlı eserinde Vanlı bir genç olan Melih’in yaşam mücadelesi ve mücadelesinde iyi bir meslek edinme inancı işlenir. Arkadaşları ve arkadaşlarının dışındaki insanların da desteği ile Melih’in yaşamının nasıl değiştiği, güven, sevgi, aşk, destek ve sadakat gibi unsurlar eşliğinde başarının nasıl elde edilebildiği oluşum romanının genel çerçevesi etrafında ele alınarak irdelenecektir.

Anahtar Sözcükler: İnanç, aşk, güven, değişim, oluşum romanı

26

¹ Dr. Öğretim Üyesi/ Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili ve Eğitimi Anabilim Dalı/ imrence@cu.edu.tr

**MIRJAM PRESSLER'İN BITTERSCHOKOLADE ADLI
ESERİNDE ÖZDEĞER DUYGU EKSİKLİĞİNE OKUMA
GÜNLÜĞÜ YÖNTEMİ İLE DİDAKTİK YAKLAŞIM**

Cavidan ÇÖLTÜ İMREN¹

ÖZ

Öz değer, bireyin kendine anlam verme sistemini oluşturma çabasını kurmasıyla başlar. Mutlu bir aile ortamında yaşayan ve öz değeri yüksek olan birey yaşamını da mutlu bir biçimde sürdürecektir. Ancak öz değer duygusu eksikliği veya öz saygı eksikliği bunun aksine birçok ruhsal sorunların da ortaya çıkmasının ana nedenleri arasında sayılmaktadır. Ele almış olduğumuz eserimizde Eva adlı on beş yaşındaki genç kız, fiziksel açıdan arkadaşlarına oranla daha kiloludur. Yaşanan olayların karşısında moralinin her bozulmasında kendisini yemeğe vermektedir. Modern hayatta dengesiz beslenme sonucu psikolojik sıkıntıların ortaya çıkabileceğini aktaran eser örgüsü; Eva'nın ebeveyn tutumu, okul arkadaşlarının yanı sıra erkek arkadaşının yaklaşımı onda farklı zamanlarda değişik duyguların yaşanmasına vesile olur. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği Anabilim Dalı 2. sınıf öğrencilerine yazma becerileri dersinde öncelikle okuma günlükleri yöntemi tanıtıldıktan sonra bu eser okutulup işlenecek, okuma günlüğü yöntemiyle öğrenciler tarafından yazıya dökülecek ve eser öz değer duygusu eksikliği izleği bağlamında didaktik irdelenecektir.

27

Anahtar Sözcükler: Öz değer, gençlik yazını, yazma becerileri, okuma günlüğü, modern hayat

¹ Dr. Öğr. Üyesi/ Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili ve Eğitimi Anabilim Dalı/ imrence@cu.edu.tr

BABALARA GÖRE ÇOCUKLARIN OYUNU

**Nimet HAŞIL KORKMAZ¹, Çiğdem GÖKDUMAN²,
Fatma DEMİR³**

ÖZ

Yapılan araştırma, Bursa’da otomotiv sanayinde alt sosyoekonomik düzeyde üretim işçisi olarak çalışan babaların 5-6 yaşındaki çocuklarının teknolojik alet kullanım ve dijital oyun oynama oranlarına, günlük rutin etkinliklerinde oyunun yerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Araştırmadaki çalışma grubunu, Bursa’da otomotiv sanayinde alt sosyo ekonomik düzeyde üretim işçisi olarak çalışan ve okul öncesi dönemde eğitim alan, 5-6 yaşlarında çocuğu olan 16 işçi baba meydana getirmektedir. Çalışma nitel araştırma yöntemi ile yapılmış ve araştırmanın sonucunda edinilen veriler literatür taraması sonucunda bulunmuştur. Babalara, çocuklarının teknolojik alet kullanım ve dijital oyun oynama oranlarına ilişkin görüşleri, çocuklarının teknolojik alet kullanımını kısıtlamaya ve dijital oyunların fayda ve zarar düzeylerine ilişkin farkındalık düzeyleri, çocuklarının okul dışında kalan zamanlardaki oyun oynama durumları, çocuklarının günlük rutin etkinliklerinde neler yaptıkları, çocuklarının oyun arkadaşlarına yönelik farkındalık düzeyleri, çocukların ev içi ve dışında oyun oynama alanı olarak kullandıkları yerler ve yaşadıkları sıkıntılar, çocuklarının ebeveynleri ile oyun oynarken onları farklılaştırmaları ile ilgili açık uçlu sorular yöneltilmiş ve ilgili alan hakkında görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın sonucunda çocukların okul dışında kalan zamanlarının çoğunu televizyon izleyerek ve dijital oyunlar oynayarak geçirdikleri, her çocuğun en az bir adet teknolojik alete sahip olduğu, babaların fazla teknoloji kullanımını önlemeye yönelik ödül, ceza ve ilgi dağıtma gibi yöntemler kullandıkları, dijital oyunları babaların çoğunun zararlı bulduğu belirlenmiştir. çocukların oyunlarını en çok anne-baba ve arkadaşlarıyla oynadıkları, ev içerisinde en çok oturma odası ve kendi odalarında oynadıkları saptanmıştır. Ayrıca, babaların en çok “yorgunluk ve/veya zaman yetersizliğinden dolayı çocuklarıyla yeteri kadar oyun oynayamama” konusunda sıkıntı yaşadıkları belirlenmiştir.

28

Anahtar sözcükler: oyun, babaların oyun algısı, 5-6 yaş çocuğu

1 Prof. Dr.; Uludağ Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Bursa, nhasil@uludag.edu.tr

2 Yüksek Lisans Öğrencisi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa, cigdem_sahanli@hotmail.com

3 Öğretmen, MEB, Yalova, fd53297@gmail.com

**KÜLTÜREL OLGULARIN MASALLARDA AKTARIMI
VE ÇEVİRİNİN ÖNEMİ**

Coşkun DOĞAN¹

ÖZ

Toplumsal değişimler, çocuk okurların beklentilerini temel anlayışını değiştirmiştir. Dünyada çocuklara yönelik hazırlanan eserlerin artık öznesi çocuğun bizzat kendisi olması gerekliliği kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu düşünce, çocuk okurlara uygun olacak şekilde eserlerin gözden geçirilmesine ve özel bir alan olarak değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu durum tüm dünyada üretilen çocuk edebiyat ürünleri için geçerlidir. Masallarında, çocukların kişilikli birer birey olması için onların ruhunun beslenmesine katkıda bulunan temel edebi ürünlerin bir parçası olarak ele alınarak irdelenmesi gerekmektedir.

Yazınsal edebi ürünlerden biri olan masal ait olduğu kültürün muhteşem zenginliklerinden biridir. Masallar toplumun kültürel değerlerinden oluşmuştur. Dilin güçlü ve zengin bir şekilde örgüldüğü masallar, toplumun hayal dünyalarını dışavurumunun kültürel bağlamda bir göstergesidir. Bu anlamda masallar, çocuklarda benlik oluşumu, aitlik ve kimlik bilincinin oluşumunda yardımcı olmaktadır.

Toplumlardaki hızlı iletişim ve çoklu medya araçları çocukların farklı olan kültür ürünleriyle çok daha erken karşılaşmasına neden olmaktadır. Gelecekte dünyanın yeni oluşumlarında söz sahibi olacak çocuklara, farklı ve ortak kültürel öğelerin yer aldığı farklı dillerde yazılmış kendilerine uygun hazırlanmış edebi ürünlerin tanıtılması, çeviri yoluyla gerçekleştirilmektedir. Farklı toplumların masallar aracılığı ile yansıtılan fantezi, duyu ve düşünceleri arasında köprü görevini üstlenen çeviri, toplumların birbirlerine yaklaşmasını da sağlamaktadır. Ayrıca farklı kültürlerle ait masal çeviri ürünleri, çocuklar için her toplumda geçerli olan ortak kültürel değerlerin farkındalığını gün yüzüne çıkarmaktadır.

Bu çalışmada, değişen toplumsal değerlerin çocuk yazınına yansımaları, çocuk okurların çok sevdiği kültürlerarası ortak bir yazın türü olan “masal” çevirisi bağlamında araştırılacaktır. Çocukların hayal dünyasını gelişmesine katkı sağlayan farklı kültürlerle ait çevrilmiş masal kitaplarındaki kültürel olguların aktarımı açısından incelenmesi gerektiği nitel bir araştırma şeklinde yorumlamaya dayalı olarak irdelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Kültür, Masal, Çeviri, Ortak Değerler

¹ Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Bölümü
coskundogan2002@yahoo.de

**ÇOCUK VE ÇEVİRİNİN İKİNCİL METİN OLARAK
ÖTEKİNİ UYUMLAŞTIRICI ROLÜ**

Coşkun DOĞAN¹

ÖZ

Yazın metinleri yazarın kendi kültürel birikimleri doğrultusunda oluşturulan metinlerdir. Yazar oluşturduğu metinde okur üzerinde diğer metinlerden farklı etkiler bırakması için kendine özgün sözcük seçimi yaparak anlatım gerçekleştirmektedir. Yazın metinlerinin içerdiği anlamları anlayabilmek için, yazarın kullandığı özel dilin ve biçiminin çözülmesi gerekmektedir. Özgünlüğü tartışılmaz ilk metnin yeniden ikici bir metin olarak oluşturulması, farklı bir dille ve yazın düşüncesine uygun farklı sosyo-kültürel ortama taşınması anlamında kaynak metnin “uyumlaştırma” sürecini kapsamaktadır.

Tüm yazın türlerinde kaynak metnin özgün konumu, ikincil metin olarak erek okurun hizmetine sunulurken göz önünde bulundurulması gereken bir durumdur. Çünkü kaynak yazın metni belli bir kültürle ve toplumsal çizgiler ekseninde oluşturmaktadır. Kaynak metnin ait olduğu kültür, erek metine aktarıldığında mümkün olduğunca aynı etkiyi yapması beklenmektedir. Çocuğa görelilik düşüncesinden hareketle; böyle bir çeviri anlayışı ile oluşturulan ikincil metinler, farklılıklar arasındaki köprü rolü üstlenecektir.

Özellikle çocuklara yönelik oluşturulan ikincil metinlerin erek çocuk okurun beklentilerine uygun oluşturmak, çeviri eylemini kaynak metnin uyumlaştırılması açısından anlamlı kılmaktadır. Çeviri bir bilim dalı olarak kabullenildikten sonra, daha iyi bir çeviri etkinliği nasıl geliştirilir, konusunda çeşitli çeviri stratejileri ortaya atılmıştır. Çevirmene belli bir yol gösteren çeviri stratejileri, yazınsal çeviri ürününü farklı bir metin olarak değerlendirilmesini ve kaynak metnin iyi anlaşılması için yararlı araçlardır.

Bu çalışmada çocuk yazın çeviri ürünlerinin ikincil metin olarak kaynak metin öğelerinin fazla bir kayba uğramadan uyumlaştırılmasının sağlayacağı faydalar irdelenecektir. Kaynak metin yazarının kullandığı dilin çözülmesi sonucunda ortaya çıkacak ikincil metinlerin, erek kültürün koşullarına göre belirlenmesi gerekmektedir. Erek çocuk okur için öteki olan metinlerin kültürel öğeleriyle birlikte anlaşılmasının sağlanması ve yazarın yazarı olan çevirmenin de çeviri eylemini gerçekleştiren izleyeceği yol veya kullanacağı çeviri stratejileri nitel bir araştırma şeklinde yorumlama şeklinde incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Kaynak Metin, İkincil Metin, Uyumlaştırma, Çocuğa Görelilik

¹Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Böl. coskundogan2002@yahoo.de

**FERİDUN ORAL KİTAPLARININ PROSOSYAL
BECERİLER VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ
AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Damla PEKTAŞ¹

ÖZ

Beş temel gelişim alanından biri olan sosyal duygusal gelişim; kişilik ve sosyal uyum becerileri ile yakından ilgilidir. Bu açıdan çocuğun erken dönemde başta aileler ve eğitimciler tarafından olmak üzere etkili bir şekilde desteklenmesi önemlidir. Araştırmalar benlik saygısı ve prososyal becerilerin (paylaşma, işbirliği, yardımlaşma vb...) erken dönemde kazandırılmasının önemini altını çizmektedir. Okul öncesi dönem bu açıdan kritik bir dönemdir ve bu dönemde bu konuda verilecek olan etkili bir eğitim ilerleyen yıllarda kişisel ve toplumsal düzlemde uyum ve dengeyi sağlayacaktır. Yine bu yaşlarda problem çözme becerisinin desteklenmesi çocuğun ilerideki hayatında yaşayacağı sorunları çözme konusunda ve sorunlarla baş etme konusunda ona hayata hazırlayacaktır. Bu bağlamda yaş grubuna uygun olarak seçilmiş çocuk kitapları bu becerilerin desteklenmesinde oldukça etkili bir araçtır. Seçilmiş olan kitapların etkileşimli bir şekilde okunması, soru-cevap, açıklama yapma, okuma sonrası aktiviteyi yaratıcı etkinliklerle tamamlama gibi stratejilerin kullanılması ise etkililiği arttıracaktır.

31

Bu çalışmada öykülerinde söz konusu becerilere sıklıkla yer verdiği düşünülen Feridun Oral kitaplarının prososyal beceriler ve problem çözme becerileri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi sonrasında içerik analizi yapılmıştır. Eserleri incelemek için ise araştırmacı tarafından hazırlanmış olan “kitap kayıt formu” kullanılmıştır. Elde edilen sonuçların, konuyla ilgili çalışmalara ve alana katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: prososyal beceriler, problem çözme, çocuk kitapları.

¹ Ankara, damlapkts@hotmail.com

**İLKOKUL 1. SINIF ÖĞRENCİ VELİLERİNİN
BEKLENTİLERİ**

Demirali Yaşar ERGİN¹, Semih ÇAYAK²,

ÖZ

Aile çocuğun eğitiminde okulun önemli bir partneridir. Hizmet alan konumunda olan velilerin bu süreçte öğretmenlerle ve okul yönetimi ile eşgüdüm halinde olması beklenmektedir. Ancak bunun için velilerin eğitimden ve dolayısıyla da okuldan neler beklediğinin bilinmesi gerekmektedir. Eğitimin başarıya ulaşması ile veli beklentilerinin bilinmesi ve karşılanması arasında yüksek bir ilişki olduğu araştırmalarla saptanmıştır. Velilerin beklenti tür ve düzeyleri okul yönetimiyle oluşturdukları iş birliği, sistemin gerçekten işlevsel bir paydaşı olmaları örgütün başarısının belirleyicileridir. Her velinin eğitimden beklentileri farklı olabilmektedir ve bu beklentilerin de diğer paydaşlar tarafından bilinmesi ve uzlaşısıyla karşılanmaya çalışılması örgütün amaçlarına ulaşmasını kolaylaştıracaktır. Veli beklentilerinin bilinmesi ortak yönetimin, katılımcı yönetimin ilk basamağı olan ortak amaç-ortak karar sürecinin gereğidir. Demokratik eğitim yönetiminde velilerin yönetime katılımının sağlanması için öncelikle veli beklentilerinin saptanması zorunludur.

Araştırma nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma yöntem araştırma desenlerinden sıralı açıklayıcı desende tasarlanmıştır. Çalışma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde Edirne ilinde random seçilen ilkokul 1.sınıfa başlayan toplam 161 öğrenci velisi ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak, velilere uygulanmak üzere hazırlanan “Veli Beklentisi Ölçeği” (Ergin &Çayak, 2019) kullanılmıştır. Ölçek 4'lü derecelmeli 40 sorudan ve 9 boyuttan oluşmaktadır. Araştırmada veli beklentilerinin 9 sorudan oluşan veli ve öğrencini bazı kişisel bilgilerine göre farklılaşmasını incelemek için t testi, ANOVA, LSD teknikleri ile istatistiksel çözümlemeler yapılmıştır. İncelenen 9 özelliğin hiçbirine göre farklılaşmayan yüksek düzeyde veli beklentisi saptanmıştır. Beklenti türleri bakımından bakıldığında okuldan ekonomik beklentilerin orta düzeyde olduğu buna karşılık diğer tüm boyutlarda çok yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın nitel araştırma kısmı ise Edirne il merkezinde bulunan resmi ilkokullarda çocuğu birinci sınıfa giden toplam 20 veli ile yapılan görüşmeler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Veli beklentileri, okula başlama, katılımcı yönetim

32

¹Dr. Öğretim Üyesi, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Edirne-Türkiye. demiraliergin@gmail.com

²Dr. Millî Eğitim Bakanlığı

ÖRNEKLEME TEORİSİ

Demirali Yaşar ERGİN¹

ÖZ

Parametreyi kestirmeye yarayan istatistikler örneklem hataları ve örneklem dışı hataları içerir. Örneklem dayanarak yapılan karakteristik değer tahminlerinin, evrenin karakteristik değerlerine göre göstermiş oldukları farklılıklar tahmin hataları veya örneklem hataları olarak adlandırılır. Örneklem hataları, random örneklem hataları ve yanlış örneklem hataları olarak iki türlüdür. Örneklem sonucu istatistik ve parametre arasında belli bir farklılık çıkabilir. Bu farkın kaynaklarından ilki ve önemlisi olan yanlış hata (sistemli yanlış, yanlış yanlış) örneklemin seçilmesi sırasında denetlenemeyen ve tek yönlü işleyerek belli birimlerin lehine veya aleyhine yanlışlık yaratan etkenlerin ürünüdür. Örneklem, tamamen kurallara uygun olarak yapılsa bile örneklem ve evren değerleri arasında belli sapmaların bulunması olasılığı vardır. Bu sapmalar yanlış hatalar olup şansa bağlı olduklarından bu nedenden ötürü meydana gelen farklara random hata adı verilir. Yanlış (random) hata, random seçimden ileri geldiği için örneklemin kaçınılmaz bir sonucudur. Yanlış hatalar normal dağılım gösterir ve bazı hesaplamaların yapılmasına imkân tanır. Random örneklem hatasının ölçülebilmesi, örneklem dayanarak tahminlerde bulunmak için zorunludur. Örneklem hatasının hesaplanabilmesi evrendeki elemanların örneklem girme olasılıklarının bilinmesini gerektirir. Evrendeki her birimin örneklem girme olasılığının bulunduğu, dolayısıyla örneklem hatasının hesaplanabildiği örneklem tiplerine olasılık örnekleme denir. Bir örneklemden elde edilen değerlere, evreni betimlerken ne kadar güvenilebileceğinin, genelleme ile yapılabilecek hatanın derecesinin de belirtilmesi gerekir. Bu ise standart hata kavramı ile açıklanır. Evrenden sadece bir örneklem alınması söz konusu olduğundan standart hatanın tahmini yoluna gidilir. Standart hatanın tahmini “örneklem dağılımı” ile mümkün olur. Belli bir istatistiğin, N birimlik evrenden belli olasılıklara göre seçilen n birimlik mümkün tüm örneklemelerden elde edilen değerlerinin oluşturduğu dağılıma örneklem dağılımı denir. Örneklem teorisi örneklem dağılımı, manidarlık, güven düzeyi, güven aralığı, nokta tahmin, aralık tahmin kavramlarını olasılık teorisinden hareketle açıklayan matematiksel bir modelledir. Bu sayede örneklemden elde edilen istatistiksel değerlerin evren parametresini nasıl, ne kadar temsil ettiği gibi sorular cevaplanmış olur.

Anahtar Sözcükler: Örneklem, örneklem, manidarlık, standart hata,

¹Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Edirne-Türkiye. demiraliyergin@gmail.com

**TÜRKİYE’DE VE İNGİLTERE’DE ÇOK SATILAN
ÇOCUK KİTAPLARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

Didem Sevgi ÖZGİDER¹

ÖZ

Bu çalışmada Türkiye’de ve İngiltere’de çok satılan çocuk edebiyatı örneklerinden seçilen eserler, çocuk edebiyatı kitaplarında bulunması gereken temel ilkeler bağlamında incelenerek, biçimsel ve içerik özellikleri bakımından karşılaştırmalar yapılarak değerlendirilmiştir. Çalışma; yapıtlar arasındaki benzerlik ve farklılıkların ortaya konulması suretiyle her iki ülkedeki ‘çocuk edebiyatı’ anlayışına açıklık kazandırmaya yönelik bir girişim olarak değerlendirilebilir. Popüler kültürün çocuk edebiyatına yansıma biçimlerini değerlendirmeye ilişkin ipuçları sunacağı düşünüülerek yapılan bu çalışma, Türkiye ve İngiltere’de, değişen çocuk kavramının irdelenmesi ve karşılaştırılması açısından önemli görülebilir. Hem çağdaş Türk çocuk edebiyatı hem de İngiliz çocuk edebiyatından örnekler sunularak, çocuk edebiyatının biçimsel, içerik, resimlendirme özellikleri ve eğitsel iletiler bağlamında farklı bakış açılarının ortaya konması bakımından elde edilen bulgular çalışmayı önemli kılmaktadır.

Çalışma, eserlerin belli ilkeler doğrultusunda taranması ve bulguların betimsel bir şekilde sunulması temelinde kurgulanmıştır. Türk ve İngiliz çocuk edebiyatından belirlenen en çok satılan örnek kitapların biçimsel ve içerik özellikleri karşılaştırılarak, elde edilen verilerin ışığında bir takım yargılar ortaya konulmuştur. Türk çocuğu ve İngiliz çocuğu aynı milli, dini, sosyal, kültürel veya tarihsel süreçten geçmemiş olsa da, aynı coğrafyada yaşamasa da, incelenen altı eserde de kullanılan biçimsel ve içerik özellikleri arasında anlamlı bir benzerlik olduğu görülmüştür. Bundan dolayı, Türk ve İngiliz çocuk yazınında çocuğun kendisi, dünya, yaşam ve gerçekler üstüne düşünmesini sağlamaya yönelik evrensel değerleri içeren ortak konuların farklı dillerde kaleme alındığı sonucuna ulaşılmıştır. Karşılaştırılan altı eser arasındaki benzerlik ve farklılıkların ortaya konması ve her iki ülkedeki “çocuk edebiyatı” anlayışına açıklık kazandırmaya yönelik bir girişim olması açısından değerlendirildiğinde, her iki ülkede de çocuğa yönelik eserler oluşturulurken kültürel öğelere yer verildiği ancak eserlerin çocuk edebiyatının evrensel değerleri ile beslenildiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Çocuk, Edebiyat, Karşılaştırmalı Edebiyat

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi didemozgider@comu.edu.tr

**THE EVALUATION OF TEACHERS' KNOWLEDGE ABOUT
COGNITIVE DEVELOPMENT CHARACTERISTICS OF
CHILDREN BETWEEN 6-12 AGED AND ADHD
RECOGNITION COMPETENCIES**

**Sibel KÜÇÜK, Dilek ULUDAŞDEMİR¹, Hale AYDIN,
Tutku KIRÇI, Esra KİBAR**

ABSTRACT

Aim: The aim of this study was to investigate the knowledge level of teachers working in primary schools about the cognitive development characteristics of 6-12 years old children and to evaluate their ADHD recognition competencies.

Method: Data were collected with 6-12 aged cognitive development data form and ADHD Recognition Competence Scale and carried out with 412 teachers. In the evaluation, number, percentage mean, standard deviation, median, Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests were used.

Results: 39.6% of the teachers who participated in the study were between 34-43 years of age, 84.7% of them were working as class teachers, 37.9% of them had 11-20 years work time. 45.3% of the teachers make literature search about the cognitive development of children between 6-12 years old and apply the most written resources (52.7%). Of the teachers, 58.1% were educated in children's cognitive development after undergraduate education, most of them (63.5%) during pedagogical formation education. The mean score of the ADHD Recognition Scale was 8.04 ± 2.57 . There was a statistically significant difference between age, study years and ADHD scale score.

Conclusions: The knowledge level of teachers about cognitive development of children between the ages of 6-12 is not sufficient. It may be advisable to support professional development with in-service trainings after undergraduate education. In Turkey, It is important for the school health services to be disseminated and to cooperate with nurses who are members of the team.

Keywords: ADHD, child, cognitive development, teacher

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi d.uludasdemir@gmail.com

**ESKİ VE YENİ ALMANCA LİSANS PROGRAMLARINA
ELEŞTİREL BİR BAKIŞ**

Elif OLGUN¹, Sevinç MADEN²

ÖZ

Ders Programı; Öğretim programı içinde yer alan bir dersin hedef, içerik, öğretme öğrenme süreçleri ve değerlendirme bölümlerini ve derslerle ilgili olan eğitim faaliyetlerini sistematik bir şekilde gösteren belirli şartlara ve düzene göre yapılması ve öğrencide bölüm yeterliliklerinin kazandırılması öngörülen programdır. Ders Programları “Öğretim Programı olarak veya müfredat” da adlandırılır ve eğitim sistemini oluşturan temel öğelerin başında gelir. Eğitim ve öğretimin hedeflere göre düzen içerisinde devam etmesini sağlar.

Programın amacı; programın nasıl bir bölüm yeterlilik profilinde olacağını ortaya koyar ve öğrencinin hangi niteliklerde donanmasını öngörülmesidir.

Bu çalışmada geçmişten günümüze kadar uygulanan Almanca Öğretmenliği lisans programları incelenmiş ve birbiriyle karşılaştırılarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği yeterliliklerini ne ölçüde kazandığı tartışılmıştır. Programlarda yer alan derslerin ne düzeyde alan bilgisi, ne düzeyde eğitim bilimleri bilgisi ve ne düzeyde kültür bilgisi kazandığı araştırılmış, bunun dışında bazı bilgi ve becerilerin kazandırılmasının da hedeflenip hedeflenmediği irdelenmiştir. Çalışmada doküman incelemesi yöntemi uygulanmış, karşılaştırmalı bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Almanca Öğretmenliği Lisans Programı, Öğretmenlik Mesleği Yeterliği, Bilgi ve Beceri Kazanım Düzeyi

¹ Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Lisans Öğrencisi
eolgun84@gmail.com

² Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
sevincmaden@trakya.edu.tr

**NE BABALAR VAR!
GRİMM MASALLARINDA EDİLGİN BABA FIGÜRÜ**

Emine TOK¹, Hikmet ASUTAY²

ÖZ

Toplumun kültürel ve ahlaki değerlerini figürlerle, motiflerle ve gerçek üstü öğeler ve kahramanlarla hedef okuyucuya ve/ veya dinleyiciye ulaştıran masalların eğlendirici, eğitici ve yönlendirici işlevleri özellikle çocukların gelişimi açısından yarar sağlayacağı yadsınamaz. Bu masallar içerisinde karşımıza farklı sosyo- ekonomik düzeyde ve statüde baba figürleri çıkmaktadır. Bu baba figürleri çocukların bilinçaltına yer eder ve kişilik gelişimlerinin şekillenmesinde rol oynar. Toplum, kültür ve aile yapısına göre değişiklik göstermekle beraber, baba figürü anne figürü gibi gelişim çağındaki çocuklara rol model olmaktadır. İlgili, sevecen ve güven aşılayan bir baba figürü çocuğa güven, özgüven gibi önemli özellikler kazandırırken, edilgen bir baba figürü çocuklarda duygusal, psikolojik ve fiziksel bozuklukların baş göstermesine neden olabilmektedir. Bu nitel çalışmada doküman incelemesi ve betimsel analiz yardımıyla Grimm masallarındaki edilgen baba figürü incelenerek sonuçları yorumlanacaktır.

Anahtar Sözcükler: Masal, baba, edilgen, rol model, Grimm masalları

¹ Trakya Üniversitesi / Eğitim Fakültesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Profesör Dr. hikmetasutay@yahoo.de

² Uludağ Üniversitesi / Eğitim Fakültesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Araş. Gör. etok@uludag.edu.tr

**BALKANLAR'DA ÇIKARILAN BİR ÖĞRENCİ
DERGİSİ: YENİ MEKTEP**

Erhan VATANSEVER¹, Salih Koralp GÜREŞİR

ÖZ

Eğitim milletlerin geleceğini şekillendiren en önemli unsurların başında gelmektedir. Bu açıdan eğitimin ve dolayısıyla bir milletin eğitim sisteminin de üç temel ayağı vardır. Bunlar okul, öğretmen ve öğrencidir. Tarih bize bu üç unsuru dikkate almayan eğitim politikalarının başarıya ulaşmasının mümkün olmadığını açık bir şekilde göstermiştir. Eğitimin temelini oluşturan en önemli unsur ise öğrencidir. Osmanlı Devleti'nde çağdaş anlamda eğitim kurumları Tanzimat döneminde açılmıştır. Kurulan modern okullarla birlikte klasik öğrenci profili de değişerek günümüzdeki modern öğrenci profilinin belirtileri görülmeye başlanmıştır. Dönemde çıkarılan öğrenci dergileri, muhataplarının gelişimlerini tamamlama yolunda büyük roller üstlenmiştir. Üsküp'te çıkarılan *Yeni Mektep* dergisi bunlardan biridir.

Her ayın son gününde yayımlanan dergi, 1911'in Nisan ayında Üsküp Darülmualiminin Rüşdiyesi öğretmenleri tarafından Üsküp'te çıkarılmıştır. Bu çalışmada derginin künye bilgileri, yazarları, yayın ilkeleri ve içeriği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Öğrenci, Öğrenci Dergisi, Balkanlar, Makedonya, Yeni Mektep Dergisi

¹ Trakya üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Araş. Gör. erhanvatansever@trakya.edu.tr

**THE ROLE OF THE SPACE ON THE DEVELOPMENT
OF THE COMMUNICATION SKILLS OF STUDENTS
FROM PRIMARY EDUCATION**

Florina SHEHU¹

ABSTRACT

In the process of education and development of students of primary education, space occupies an important place, because of the possibilities it offers in terms of development of communication skills among students of the mentioned age.

Teachers do not always understand the power that the space gives to the development of communication and other skills and abilities among students. That is, teachers use space for certain purposes and activities, experiencing it as a place to use for things that are significant for a certain time. This approach is primarily derived from the teacher's idea and approach for realization of the set educational goals, while in the process of forgetting the communication, interaction, social, cultural possibilities, as well as the needs, values of each student participating in the educational process.

In order to achieve the quality of communication skills among primary school students, space is a strong factor primarily because of the possibilities for individual expression, interaction with others, building personal identity, development, etc.

With the aim of closer treatment of the role of space in the development of communication skills among primary school students, we conducted a quantitative and qualitative research using appropriate research methods, techniques and instruments.

Keywords: space, communication skills, students, teacher competences.

¹ University "Ss. Cyril and Methodius" Faculty of Pedagogy "St. Kliment Ohridski" Skopje, florinashehuloli@yahoo.com

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

BALKAN ÜLKELERİNDE EVDEKİ KİTAPLAR, EBEVEYN EĞİTİM DÜZEYİ VE OKUMA PUANLARI

Gökhan ILGAZ¹, Tuğba TÜRK²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Balkan ülkelerindeki öğrencilerin okuma puanlarını farklılaştıran değişkenlerin incelenmesidir. Çalışma Programme for International Student Assessment (PISA) 2015 çalışmasına katılan Arnavutluk, Bulgaristan, Hırvatistan, Kosova, Karadağ, Makedonya, Romanya, Slovenya, Türkiye ve Yunanistan ülkelerindeki öğrenci ve ebeveynlere ait verilerle gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere evde klasik eser, şiir kitabı ve sözlük olup olmadığı ve öğrencilerin ebeveynlerinin eğitim düzeyleri sorulmuştur. Öte yandan PISA 2015'te öğrencilerin okuma becerileri de ölçülmüştür. Verilerin analizinde frekans, yüzde gibi betimleyici istatistikler ile anlam çıkartıcı (normallik varsayımları karşılandığında t testi, tek yönlü varyans analizi, karşılanmadığında Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi) kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre ebeveynlerin eğitim düzeyi ile evde edebi kitaplara sahip olma okuma puanlarını farklılaştırmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Balkan ülkeleri, okuma puanları, evdeki kitaplar

40

¹Trakya Üniversitesi, Türkiye, gokhani@trakya.edu.tr

²Trakya Üniversitesi, Türkiye

**TRANSLATING COMICS FROM A MULTIMODAL
PERSPECTIVE: TRANSLATION OF COMIC STRIPS IN
THE EARLY REPUBLIC PERIOD IN TURKEY**

Göksel ÖZTÜRK¹

ABSTRACT

The origin of comics is attributed to different dates in different places. The reason why it is predicated on different drawings/engravings/pictures/prints is a result of what the definition is made. Comics as a 'hybrid' medium, provides a 'sequential' passage using images, other pictorial elements and texts. Despite divergences in the origin and definition of comics, it is irrefutable that 1930s were the years when many countries were shaken by an unprecedented surge of comics. Towards the end of 1930s a golden age for American comics met many cross-continental fans. The perception of comics was specific to every country. Whereas some countries were embracing comics, others were resisting and even prohibiting them. As for Turkey, a smooth transition is preferred while introducing a new medium to Turkish readers. Disregarding comics as a 'hybrid' medium, images were embellished with narrative elements which were not the case in the source medium. On the other hand, comic strips were firstly introduced to children in children's periodicals although children were not intended to be receivers in the original version. Changing the medium in which comics are published also arises some questions. Grounding translation of comics on a textual level means putting images and other pictorial elements out of action which is against Comics' nature as it is a 'combination' or 'fusion' of images, pictorials and texts, constituting a meaningful whole. The present study intends to study translations of comics from a multimodal perspective in children's periodicals which were published in the Early Republic Period in Turkey.

41

Key words: Comics, Translation of Comics, Multimodal

¹ Lecturer Bursa Technical University, Bursa, TURKEY.
goksel.ozturk@btu.edu.tr

**AUTOBIOGRAFISCH-TRAUMATISCHE ERLEBNISSE
UND KINDHEITSERINNERUNGEN IN DER NOVELLE
SCHLÄFST DU MUTTER? VON JAKOB WASSERMANN**

Habib TEKİN¹

ABSTRACT

Die Novelle *Schläfst du Mutter?* vom deutsch-jüdischen Autor Jakob Wassermann (1873-1934) erschien im Jahre 1897. Die Novelle zeichnet sich hauptsächlich durch die Sehnsucht nach der frühzeitig verstorbenen Mutter Henriette aus, denn der junge Wassermann hatte seine leibliche Mutter bereits im Alter von neun Jahren verloren. Der sensible Knabe hat sich von diesem schwerwiegenden Verlust niemals gänzlich erholen können, was zur Folge hatte, dass diese Erinnerungen in seinem Werk eingebettet und bearbeitet wurden. Adolf Wassermann, der nach dem Tod seiner Frau als alleinerziehender Vater mit der Erziehung seines Sohnes restlos überfordert war, heiratete erneut 1883 Flora Wannbacher aus Hagenbach. Somit übergab er das Schicksal seines Sohnes diesmal in die Hände der Stiefmutter. Wassermann musste von diesem Zeitpunkt an in einem lieblosen Haus mit einer gewalttätigen Stiefmutter leben. Diese neigte nicht selten dazu ihn schlagen und hungern zu lassen. Demnach stellte sich ziemlich früh heraus, dass die Stiefmutter für ihn kein Mutterersatz sein konnte. Die fehlende Zuneigung und Liebe bekam er bei der Schwester seiner Mutter. Ziel dieses Beitrags soll es demzufolge sein, herauszukristallisieren, ob Wassermann in ebenjener Novelle autobiografische Elemente hinzugefügt und bearbeitet hat und inwiefern man die Novelle als eine Art Offenbarung seiner Kindheitserinnerungen bezeichnen darf.

42

Schlüsselwörter: Wiener Autor, *Schläfst du Mutter*, Kindheit, Erlebnisse, Erinnerungen

¹Marmara Üniversitesi, habib.tekin@hotmail.com

**ALMANCA ÖĞRETMEN ADAYLARININ 2018-2019
EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDAKİ DERS PROGRAMI
DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ**

Hafize MUTLU¹, Sevinç MADEN²

ÖZ

Yükseköğretim Kurulu tarafından gönderilen bir yazı üzerine 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren tüm Eğitim Fakültelerinin 1. sınıflarında yeni lisan eğitim programlarına geçilmesi istenmiş, 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri eski programdaki dersleri almaya devam etmişlerdir. Bu çalışma kapsamında iki program incelenmiş ve yeni program ile eski program arasında bazı derslerin kaldırılmış olması, bazı yeni derslerin eklenmiş olması, ders kredilerinin değişmiş olması, alan dersleri, eğitim bilimleri dersleri ve kültür derslerinin saat ve kredi bakımından oranlarının değişmiş olması, seçmeli derslerde bazı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Yenilenen müfredatlarda sadeleştirme ve içerik yoğunluğunun azaltılması ön planda tutulmuştur. İçerisinde bulunduğumuz çağda, öğretmen adaylarının sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri ve değerlerin yanı sıra bunları edinme sürecindeki farkındalıkları da önem arz etmektedir. Yeni programın eğitim sürecine nasıl yansıdığını görebilmek adına ele aldığımız bu çalışmada Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği lisans programında kayıtlı öğretmen adaylarına ve ders veren öğretim üyelerine bir anket uygulanmış, yeni ve eski programın öğretmenlik mesleği yeterliği, temel bilgi, öğretme becerisi ve değerler bakımından ne ölçüde yeterli görüldüğüne ilişkin görüşleri alınmıştır. Toplanan veriler betimsel araştırma yöntemi ile incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

43

Anahtar Sözcükler: Almanca Öğretmenliği Lisans Programı, Öğretmenlik Mesleği Yeterliği, Temel Bilgi, Öğretme Becerisi, Değerler

¹ Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Lisans Öğrencisi,
hafizemutlu94@gmail.com

² Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
Prof. Dr. sevincmaden@trakya.edu.tr

**SURİYELİ GÖÇMEN AİLE VE ÇOCUKLARININ TÜRK
EĞİTİM SİSTEMİNE VE TÜRK KÜLTÜRÜNE UYUMU**

**Handan Asûde BAŞAL¹, Hasan Hüseyin EMİR, Ercan KAPLAN,
Meryem KORKMAZ**

ÖZ

Ülkemiz, dünya tarihinde farklı dinlere ve milletlere ev sahipliği yaparak bazen yerleşim amaçlı bazen de geçici amaçlı olsa da, kıtalar arasında köprü vazifesi görmüştür. Anadolu ve misafirperver ev sahipleri, hem dini yükümlülük hem de insanlık vazifesi ahdederek yüreğiniher zaman mazluma, çaresize ve yurtsuza açmıştır.

Ülkemize yapılan göçler, Osmanlı Devletinin son dönemindeki göçler kadar yoğun olmasa da, Cumhuriyet döneminde de devam etmiştir. Anadolu'ya göç eden mülteci insanların ortak bir özelliği; savaşlar, yokluk, trajik kayıplar ve büyük acılar yaşadıktan sonra Anadolu'ya gelmiş olmalarıdır.

Suriye'de yaşanan savaş sebebiyle ülkemize gelen ilk mülteci grubu 2011 yılında gelmiştir. The UN Refugee Agency'a (UNCHR) göre; Türkiye'de yaşayan Suriyeli göçmen sayısı 2.816.485 dir. Ancak bu rakam son iki yıl boyunca gittikçe artmaktadır.

Bu çalışmanın genel amacı; Suriyeli göçmen ailelerin ve çocuklarının Türk Kültürüne ve Türk Eğitim Sistemine uyum sürecini verilen hizmetler, yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri bağlamında incelemek ve tartışmaktır.

Anahtar kelimeler: Mülteci, Suriyeli göçmenler, uyum süreci

¹Profesör Dr. Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fak., asubasal@uludag.edu.tr

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM SINIFLARINA DEVAM EDEN
MÜLTECİ ÇOCUKLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE
DİĞER ÇOCUK VELİLERİNİN GÖRÜŞLERİ**

**Pınar BAĞÇELİ KAHRAMAN, Handan Asûde BAŞAL¹,
Merve DEMİRTAŞ, Ayşenur ÜZÜM, Şule UZUN**

ÖZ

Suriye’de yaşanan iç savaş sadece Suriye’yi değil birçok ülkeyi ekonomik, sosyal ve toplumsal olarak etkilemektedir. Savaş ve savaşın getirdiği olumsuz yaşam koşulları, hayatta kalma endişesi gibi nedenlerle birçok aile göç etmek zorunda kalmıştır. Aileleriyle birlikte farklı ülkelere göç eden çocuklar bu durumdan en çok etkilenen kesimi oluşturmaktadır. Türkiye’ye sığınan çocukların geleceklerinin bu kargaşadan en az şekilde etkilenmesi için çeşitli önlemler alınmaktadır. Bu önlemlerden bir tanesi bu çocukların çeşitli eğitim kurumlarında eğitimlerine devam edebilmesi için ülkemiz tarafından imkân tanınmaktadır.

Bu araştırmanın amacı; okul öncesi eğitimde sınıfında mülteci çocuk bulunan öğretmenlerin ve velilerin mülteci çocuklara ilişkin görüşlerinin incelenmesidir.

Araştırmanın çalışma grubunu sınıfında mülteci çocuk olan 5 gönüllü öğretmen ve çocuğu okul öncesine devam eden 5 gönüllü veli oluşturmuştur.

Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden “olgu bilim” deseni kapsamında yürütülmüştür. Öğretmen ve velilerin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme soruları kullanılmıştır. Çocuğunun sınıfında mülteci çocuk olduğunu bilen velilere 10 soruluk, mülteci çocuk olduğunu bilmeyen velilere 6 soruluk, sınıfında mülteci çocuk olan öğretmenlere ise 12 soruluk, toplam 3 yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formu ile elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; araştırmaya katılan velilerin mülteci çocuklara karşı hiçbir olumsuz tutum sergilemedikleri ve çoğunlukla olumlu görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Mülteci çocukların sınıfta olmasından rahatsızlık duymadıkları, çocuklarının mülteci çocuklarla arkadaşlık kurmalarında bir sorun görmedikleri ve evde çocuklarını onlara saygı duymalısınız şeklinde olumlu yönlendirmeler yaptıkları görülmüştür.

¹Profesör Dr. Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fak., asubasal@uludag.edu.tr

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

Ancak, araştırmaya katılan öğretmenlerin mülteci çocuklara karşı çoğunlukla olumlu görüşlere sahip olmalarına rağmen, öğretmenlerin mülteci çocuklarla iletişim kurma konusunda ve sınıf yönetimini sağlama konusunda problemler yaşadıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenler sınıf içinde çocuklarla dil sorunu yaşadıklarını ve iletişim sorununu en aza indirmek için daha çok göster-anlat tekniğini ve bedensel hareketleri kullandıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Sözcükler:, Mülteci Çocuklar, Okul Öncesi Eğitim.

**TOPLUM-ELEŞTİREL BİR ÇOCUK KİTABI ÖRNEĞİ:
“PÜNKTCHE UND ANTON”**

Burcu ÖZTÜRK¹, Hikmet ASUTAY²

ÖZ

Ünlü bir çocuk ve gençlik yazını yazarı olan Erich Kästner’in kitapları bugün hâlâ en çok satan çocuk ve gençlik kitapları arasındadır. Yıllar önce yazılmış olmalarına rağmen yazarın eserleri yerini korumakta ve okunmaya devam etmektedir. Çünkü Kästner eserlerine doğrudan olmasa da çocuk okurları bilgilendirecek şekilde ahlâki değerleri işleyen ve evrensel temalara değinen yazarlardandır. Bu çalışmada yazarın “Pünktchen und Anton” (1931) adlı eseri sosyo-eleştirel çocuk kitabı örneği olarak incelenmiştir. Eser sosyal ve ekonomik değişikliklerin yapıldığı Weimar Cumhuriyeti döneminde yayımlanmıştır. Eserde bir taraftan fakir ve zengin arasındaki fark, diğer taraftan ise ekonomik ve toplumsal durum konu edinilmiştir. Ayrıca esere ismini veren Pünktchen ve Anton aracılığıyla o zamanki sınıf ayrımına vurgu yapılmış; fakat arkadaşlığın her şeyden üstün olduğu gösterilmiştir. Çalışmada sosyo-eleştirel farklılıklar vurgulanmış, bir çocuk perspektifinden hayatın nasıl görüldüğü ve yazarın vurguladığı ahlâki değerlerin neler olduğu saptanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Çocuk ve Gençlik Yazını, Erich Kästner, Pünktchen und Anton, Ahlâki Değerler.

47

¹ Trakya ve Tekirdağ Namık Kemal Üniversiteleri Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Ortak Doktora Programı Öğrencisi. burcuozturk@gmail.com

² Prof. Dr., Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı. hikmetasutay@yahoo.de

**DEĞERLER EĞİTİMİNE YÖNELİK OLARAK AHMET
MİTHAT EFENDİ’NİN ÖYKÜLERİNDE YER ALAN
ÖNERİ VE ÖĞÜTLER**

İbrahim KIBRIS¹

ÖZ

Bilindiği üzere, Türk edebiyatında toplumcu sanat anlayışına bugünkü anlamıyla Tanzimat Edebiyatı döneminde tanık olunmaktadır. Bu nedenle, Şinasi, Ziya Paşa ve Namık Kemal gibi, I. dönem Tanzimatçıları olarak adlandırılan yazarlar, hem yazdıkları şiirlerde hem de düz yazılarında bol bol örnekler vermişlerdir.

Bu yazarlara bir de Ahmet Mithat Efendi’yi eklemekte yarar vardır. Daha çok yazdığı düz yazılarla Türk edebiyatına katkıda bulunan Ahmet Mithat, o yıllarda (1860-1896 döneminde) yerli romanın, Batı’lı etkilerden uzak, en karakteristik örneklerini vermiştir. Hatta, yazdıklarının çoğunda, okuyucusunu aydınlatmayı kendisi için bir görev bilmiş ve toplumcu edebiyatı, adeta okuma yazma düzeyi düşük olan halkın hizmetine de sunmuştur.

Bu nedenle, Ahmet Mithat’ın roman ve öykülerinde o günlerin değerlerine sık sık dikkat çekilir ve okuyucu gerekirse, bir anlığına da olsa, anlatılan olay kesilerek, özellikle uyarılmıştır. Ahmet Mithat Efendi, yazdıklarıyla, Avrupa’nın bilim, sanayi ve buluşlar konusunda geldiği düzeyini överken, Osmanlı toplumunun ahlaki değerlerinin korunması gerektiğini de özellikle vurgulamıştır. Bu amaçla, yazdıklarının dilini de sadeleştiren Ahmet Mithat, ayrıca bu yönde eserler veren genç yazarları da desteklemiştir. Devlete ve dine itaatsizliği, tembelliği, müsrifliği, özentiliği eleştirmiş, Böylece, yazdığı roman ve öyküleriyle halk öykücülüğüyle Batı tarzı öykü ve roman anlayışı arasında bir köprü oluşturmuştur. Denilebilir ki Ahmet Mithat bu yönüyle, Türk okurunun daha çok gazete ve kitap okumasına da katkıda bulunmuştur.

Ahmet Mithat aynı anlayışı döneminin gazetelerinde tefrika halinde yayınlanan “kısa roman” ya da “uzun öykü” denilebilecek eserlerinde de sürdürmüştür. Yazar, bu türden 20’den fazla eserini de Letaif-i Rivayat” adlı bir kitapta toplamıştır. Kitap, günümüzde özgün hâli korunarak yeniden yayımlanmıştır.

Bu çalışmada Ahmet Mithat’ın sözümlenen eserinden seçilecek olan on öykümlük bir kesitte yer alan değerlerden söz edilecektir. Yazarın bu değerleri algılayışı ve o yıllarda Türk toplumunu tehdit eden Batı’lı değerlerin hangi

¹Dr. Öğr. Üyesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi, kibris_i@ibu.edu.tr

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

yönleriyle sakıncalı görüldüğü ilgili hikâyelerden alıntı yapılarak belirtilmeye çalışılacaktır. Daha sonra da yazarın önerdiği ve sakıncalı gördüğü değerler, kuşaklar arası değer değişimi yönüyle ele alınacak ve bu doğrultuda yorumlamalar yapılacaktır. Böylece, geçmişten geleceğe, değerlerimiz yönüyle bozulmaya mı oksa düzelmeye mi gittiğimiz konusunda geleceğin kuşaklara fikir vermeye çalışılacaktır. Çalışma, literatür taranma yöntemiyle gerçekleştirilecektir. Adı geçen eserden alınan kesit, çalışmanın amacı doğrultusunda taranacak ve sonra elde edilen bulguların, belli bir düzen içinde yorumlanmasıyla da raporlaştırılacaktır.

Anahtar Sözcükler:Ahmet Mithat Efendi, Letaif-i Rivayat, Değerler eğitimi, Tanzimat dönemi

**METİN İŞLEME SÜREÇLERİ YÖNÜYLE SON ON İKİ
YILDA UYGULAMAYA KONULAN TÜRKÇE
PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

İbrahim KIBRIS¹

ÖZ

Türkiye Cumhuriyeti'nin 29 Ekim 1923'te kurulmasından bu yana ilki 1924, sonuncusu da 2017'de olmak üzere, 11 Türkçe Müfredat programı yürürlüğe koymuş ve uygulanması yapılmıştır. Bu demektir ki doksan beş yılda her 9 yılda bir programlar değişikliğe uğratılmış ve yenilenmiştir. Ancak son 12 yılda ise (2006-2018) bu değişikliğin hızı çok daha artmış ve belirtilen ortalama süre bu süreçte 5 yılın bile altına düşmüştür. Üç farklı programın yapılıp yürürlüğe girdiği bu süreçte, uygulayıcı konumunda olan öğretmenler de işin peşini bırakmışlar ve değişiklikleri izleyemez hâle gelmişlerdir. Beş yıldan bu yana, değişik alanlara yönelik orta dereceli okullarda Öğretmenlik Uygulaması adı altında uygulama-staj içerikli derslerde görevliyim. İlk yıllarda hangi programın uygulandığından haberi olan öğretmenler son yıllarda o öğretim yılında hangi tarihli müfredat programına tabi olduklarını bile bilmemektedirler. Birçoğu “Biz artık değişiklikleri izleyemiyoruz, çünkü birisine uyum sağlamadan yenisi geliyor.” demektedirler (Bolu, Uygulama Ortaokulları)

Sözü edilen son 12 yıllık süreçteki Türkçe Müfredat Programlarıyla sınırlı olan bu araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt bulunmaya çalışılacaktır: Program değişikliklerinin bu kadar hızlı olmasının o dersin niteliğine bir katkısı oluyor mu? Gerçekten “Program Geliştirme” bu dersle ilgili yenilikler getiriyor mu? Özellikle derslerde araç olarak kullanılan metinlerin işleme süreci nasıl bir değişiklik gösteriyor? Bu yönüyle programlar ve özellikle programda yer alan ders işleme sürecinde giderek bir genişleme oluyor mu? Yoksa bu konuda bir daralma mı söz konusudur? Çünkü başlangıçta 400 sayfa dolayında olan program, son programla birlikte adeta 30-40 sayfalık bir broşür kitapçığa dönüşmüş gibi görünüyor.

Böylece, özellikle programların değiştirilmesinde önemli olan etkenler ve bu etkenlerle ortaya çıkan yeni programlarda ders/metin işleme süreçleri değerlendirilecek, programların ne ölçüde genişlediği ya da daraldığı ve bunların program geliştirmeye olan katkıları ile ilgili yorum ve yargılara varmaya çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe, müfredat programı, ders işleme süreci, karşılaştırma, değerlendirme

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi, kibris_i@ibu.edu.tr

**ERST MUSS MAN SATT WERDEN, DANN KOMMT DIE
MORAL: ARMUT UND DEPRIVATION ALS SOZIALES
PROBLEM BEI DEM WERK “ALLEINGELASSEN”
VON THOMAS FUCHS**

İlker ÇÖLTÜ¹

ABSTRACT

In der Kinder und Jugendliteratur versuchen die Autoren mittels ihrer Werke dem jungen Individuum ein sinnvolles und gutes Leben vorzubereiten. Für dieses sinnvolle und gute Leben benutzt man die Erklärung von verschiedenen Arten der Moral und Ethik. Die Einhaltung von Normen, sozialen Erwartungen und Gesetzen sollen dem jungen Individuum anhand verschiedenen Themen als Vorbild gezeigt werden. Aber um eine gute Moral und Ethik zu besitzen, müssen zuerst bestimmte Bedingungen erschafft sein. Bereits in der Antike sagte der griechische Philosoph Platon, dass das erste und größte aller Bedürfnisse die Nahrung sei um im Leben zu existieren. So wie Platon betont auch Abraham Maslow mit seiner Bedürfnispyramide die Nahrung als die erste Stufe der Grund und Existenzbedürfnisse um ein gutes Leben zu führen. Mit dem 13jährigen Ich-Erzähler in Thomas Fuchs' Jugendbuch werden vor allem die Themen wie Armut, die Kindes-Vernachlässigung und die körperlich- psychologische Überforderung des Kindes bearbeitet. Die alleinerziehende Mutter befreundet sich mit einem neuen Mann, wird schwanger, kündigt ihre Arbeitsstelle – und lässt ihre anderen Kinder immer öfter und länger allein. Deshalb muss der Ich-Erzähler die Erwachsenenrolle für seine beiden kleinen Geschwister übernehmen. Materielle Einschränkungen und soziale Isolation bringen den Protagonist zum Lügen und zum Stehlen. Die Dekadenz der Moral zeigt uns den Effekt als Lüge und Diebstahl. Diese Probleme werden anhand der Bedürfnispyramide von Maslow unter die Lupe genommen.

Schlüsselwörter: Armut, Verantwortung, Überforderung, Moral, Bedürfnispyramide

¹Dr. Öğretim Üyesi/ Çukurova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu/
icoltu@gmail.com

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

EMEK OLMADAN MÜKÂFAT OLMAZ VEYA PARA BAZEN FELAKET GETİRİR: GRİMM KARDEŞLERİN SİMELIBERG VE BİN BİR GECE MASALLARINDAKİ ALİ BABA VE KIRK HARAMİLER MASALLARININ KARŞILAŞTIRILMASINDA BENZER YÖNLERİN ULUSAL ATASÖZLERİ VE METİNLERARASILIK BAĞLAMINDA İRDELENİMİ

İlker ÇÖLTÜ¹

ÖZ

Çocuk ve gençlik yazınında en sık rastladığımız yazınsal türlerden biri de masallardır. Masallar, söylenbilim yani mitoloji gibi halka mal olmuşlardır. Küçük yaştaki çocukların duygu dünyasına hitap etmek ve onlara olumlu rol model olabilmek amacıyla anlatılan masallar ve bu masallardaki kahramanlar çocukların ileri zaman hayatlarında önemli bir yer almaktadır. Masallar, hayallerimizi süslemenin yanı sıra kişisel davranışlarımıza da yön verebilmektedir. Her masal genelde bir öğüt verme amacı güder. Ahlak ve erdem öğretimini güden masallar bazen iyi bir son ile biterken bazen de çocukların ruhsal dünyasına zarar verici, zorba ve feci anlatımlarla son bulur. İrdeleyeceğimiz Grimm Kardeşlerin Simeliberg ve Bin bir gece masallarındaki Ali Baba ve Kırk Haramiler anlatımları hem doğu kültürüne hem de batı kültürüne farklı tarihlerde mal olmuş ama neredeyse aynı eser örgüsünü işlemişlerdir. Çalışmamızda öz ve yabancı bakış açısıyla her iki masaldaki benzerlikler metinlerarasılık bağlamında irdelenip, masalın vermek istediği alt mesajın çocuğa görelilik olup olmadığı Alman, Türk ve Arap atasözleri ile değerlendirilerek eleştirel bir yaklaşım sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Masal, atasözleri, metinlerarasılık, çocuk ve gençlik yazını, ahlak

52

¹Dr. Öğretim Üyesi/ Çukurova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu/
icoltu@gmail.com

**JOACHIM HEINRICH CAMPE’NİN AYDINLANMA
DÖNEMİNDE ALMANYA’DA EĞİTİM VE ÇOCUK
EDEBİYATI DİLİNİN GELİŞMESİNE KATKISI**

İmran KARABAĞ¹

ÖZ

Bu araştırmada batı Avrupa’da ilk çocuk ve gençlik romanlarından biri olan ve 1779 ve 1780 yıllarında iki bölüm halinde yayımlanan *Robinson der Jüngere, zur angenehmen und nützlichen Unterhaltung für Kinder*’in de yazarı olan Joachim Heinrich Campe’nin çocuk eğitimi ve bu eğitim için gerekli olan dil hakkındaki çalışmaları incelenecektir. Kitaplarını hem çocuk hem de yetişkin okuyucular için yazan Campe aynı zamanda ilk yayımlanan Almanca sözlüklerden birisi olan *Wörterbuch der deutschen Sprache*’nin de yazarı ve yayıncısıdır. Wilhelm ve Alexander von Humboldt kardeşlerin özel öğretmenliğini de yapmış olan Campe çocuk eğitimi ve çocuk edebiyatına katkılarından dolayı Goethe tarafından da takdir edilmiştir. Yaşadığı dönemde yenilikçi bir eğitim modeli öneren ve bu yeni eğitim modelinin dili için emek vermiş olan Campe, Alman dilinin sadeleşmesi ve yabancı sözcüklerden arındırılması için de mücadele etmiştir. Bu çalışmada Campe’nin dil anlayışının çocuklara yönelik yazmış olduğu edebiyat metinlerine nasıl yansımış olduğu incelenecektir.

53

Anahtar Sözcükler: Çocuk, gençlik joachim Heinrich Campe

¹Kocaeli Üniversitesi, imrankarabag@gmail.com

**AGATHA CHRISTIE'S MORD IM ORIENT-EXPRESS:
DIE DARSTELLUNG DER DETEKTIVFIGUR
HERCULE POIROT AUS MORALISCHER SICHT**

Jale Aylin ÇELİK¹, Hikmet ASUTAY²

ABSTRACT

In der vorliegenden Arbeit wird die Detektivfigur 'Hercule Poirot in Agatha Christie's Roman 'Mord im Orient-Express' analysiert, der eines der bekanntesten Detektive des Kriminalromans fungiert. Da dieses Werk unter das Genre der Kriminalliteratur fällt, wird zunächst versucht, auf den Begriff des Kriminalromans, der als eine literarische Gattung der literarischen Wissenschaft zu evaluieren ist, näher einzugehen. Beim Kriminalroman handelt es sich im weiteren Sinne um eine erzählende Prosagattung, die in unterschiedlicher Akzentuierung von Verbrechen und ihrer Aufklärung handelt und dabei an standardisierte Erzählmuster verbunden ist. Im engeren Sinne jedoch lassen sich zwei Typen des Kriminalromans unterscheiden. Zum Einen den analytischen Detektivroman, bei dem das Verbrechen am Anfang steht und diesem die Rekonstruktion des Tathergangs und die Überführung des Täters folgt. Beim zweiten Typ des Kriminalromans dagegen sind Täter und Tathergang bereits am Anfang oder recht früh bekannt. Als eines der bekanntesten Vertreter des Kriminalromans fungiert Agatha Christie, die mit ihren zeitlosen Geschichten über Mord, Verbrechen und Betrug auch nach ihren Tod als 'Queen of Crime' eine weite Bereitschaft erlangte, die bis heute anhält. Folglich worden ihre Romane zu Klassikern und viele ihrer Werke wurden auch verfilmt, zu denen auch die aktuelle Verfilmung von 'Mord im Orient-Express (2017)' gehört. Auch die Detektivfigur Hercule Poirot in ihren Romanen gehört zu den bekanntesten Detektiven der Literaturgeschichte, der den Schwerpunkt dieser Arbeit bildet. Es wird versucht, die Darstellung des Protagonisten Hercule Poirot in 'Mord im Orient-Express' aus moralischer Sicht zu analysieren. Die Analyse dieser Figur legt den Schluss nahe, dass es sich bei Hercule Poirot um keinen typischen Detektiv handelt, der lediglich mittels seiner analytischen Intelligenz und seines überragenden Instinkts Verbrecher findet und dem Gesetz überliefert. Er verfügt offenbar über seine Berufsethik als Detektiv hinausgehende menschliche Eigenschaften, die ihm durch die Stimme seines Gewissens erlauben, auch gegen Gesetze zu verstoßen, wenn es notwendig ist.

Schlüsselwörter: Agatha Christie, Kriminalliteratur, Detektivroman, die Darstellung der Detektivfigur, Hercule Poirot

¹Araş. Gör. Jale Aylin ÇELİK; Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, ahaylin@gmail.com

² Prof. Dr. Hikmet ASUTAY; Trakya Üniversitesi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, hikmetasutay@yahoo.de

**ÖĞRETMEN ADAYLARININ GENEL VE AKADEMİK
ERTELEME EĞİLİMLERİ**

Levent Vural¹

ÖZ

Bu çalışma öğretmen adaylarının genel ve akademik ertelemeye ilişkin düzeylerini ve bu düzeylerin cinsiyet, bölüm ve bölümünü isteyerek okuyup okumaması değişkenlerine göre değişip değişmediğini belirleyebilmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak “genel erteleme” ve “akademik erteleme” eğilimleri ölçeklerinden yararlanılmıştır. Ölçekler, 2017-2018 öğretim yılı güz döneminde Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi formasyon programında öğrenim gören öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Verilerin analizinde, elde edilen bulgular normal dağılıma işaret ettiği için parametrik istatistik tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının “orta” düzeyde akademik erteleme, “düşük” düzeyde de genel erteleme davranışı içerisinde oldukları görülmüştür. Bununla birlikte genel erteleme eğilimlerinin cinsiyet ve bölüme göre anlamlı bir farklılık göstermediği gözlemlenirken, akademik erteleme eğilimlerinde ise erkek öğretmen adayların anlamlı derecede kadın öğretmen adaylarına göre daha çok akademik erteleme davranışı içerisinde oldukları görülmüştür. Bunun yanında akademik ertelemenin bölümlere göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak öğretmen adaylarının günlük yaşamlarında erteleme davranışlarını akademik süreçlerde daha çok gerçekleştirdikleri ve genel erteleme davranışının %42’lik bir oranda akademik ertelemeyi yordadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Genel erteleme, akademik erteleme, öğretmen yetiştirme, yükseköğretim

¹Dr. Öğr. Üyesi; Trakya Üniversitesi, leventvural@trakya.edu.tr

**ERZIEHUNGS-UND BILDUNGSPROBLEMATIK IM 19.
JAHRHUNDERT IN *DIE WELT VON GESTERN* VON
STEFAN ZWEIG**

Leyla COŞAN¹

ABSTRACT

Die Autobiographie *Die Welt von Gestern* des österreichischen Autors Stefan Zweig ist ein Produkt seiner letzten Jahre im Exil (1939-1941) und erschien kurz nach seinem Tode im Jahre 1942.

Zweig blickt in seinem Werk auf sein Leben zurück und teilt ebenjenes in der Einleitung seines Buches in „drei Leben“ ein: Kindheit und Jugend in Wien, die Zeit des Ersten Weltkrieges und die Zeit danach, seine im Exil verbrachten Jahre bis hin zum Beginn des Zweiten Weltkrieges.

Der Autor beschreibt Kultur und Mode des damaligen Zeitalters, setzt sich mit dem Wertesystem der Gesellschaft auseinander, beschreibt das Leben der Jugendlichen und widmet sich insbesondere auch dem Bildungs- und Erziehungswesen.

Ziel dieses Beitrags soll es sein, ausgehend von den Beschreibungen des Autors über seine Kindheit und Jugend, das Bildungs- und Erziehungswesen des 19. Jahrhunderts Wiens zu veranschaulichen. Des Weiteren soll auf die Auswirkungen eines defizitären Bildungs- und Erziehungswesen aufmerksam gemacht werden, das dem kulturellen, modernen Leben des damaligen Wiens nicht entsprach. Dabei geht es insbesondere darum, den Einfluss der Erziehung auf die Psyche Zweigs darzustellen, die anhand von autobiographischen Quellen, Briefen und Eigenaussagen des Autors untersucht werden soll.

Schlüsselwörter: Stefan Zweig, *Die Welt von Gestern*, Wien, Erziehungs- und Bildungsproblematik, Kindheit und Jugend

¹Prof. Dr.; Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi, cosanleyla@hotmail.com

**METHODOLOGICAL ASPECTS OF READING NON-
LITERARY TEXTS IN THE TEACHING OF NATIVE
LANGUAGE**

Lulzim ALIU¹

ABSTRACT

The paper mentions the reasons why non-literary texts are necessarily included in the teaching of the native language. Two possibilities of their involvement are being considered, that is, they are the teaching content and teaching source in the course. Finally, some methodological procedures are mentioned that enhance the understanding and processing of non-literary texts.

When we speak for the methodological aspects of reading non-literary texts in the teaching of the native language, we highlight three questions that we will try to answer: Why should they be included in the teaching of this subject? How can they get involved? Which methodological procedures can be applied in this case?

Reading non-literary texts contributes to the achievement of the basic goal, purpose and task of teaching native language, developing reading culture, respecting different types of readers, linking teaching with life needs. It also contributes to the development of all language activities and enhances them, and this is why it is necessary to include them in teaching. Known Jonke's phrase: *write good as good writers do*, today, in accordance with the teaching of functional stylistics and with the demands of native language teaching, we can paraphrase: *write as they are written in a certain functional style*, which implies the creative reading of different types of texts, of different functional styles.

Key words: non-literary texts, teaching content, native language

¹Prof. Dr.: University "St. Cyril and Methodius" - Skopje, Faculty of Pedagogy "St. Kliment Ohridski" - Skopje, North Macedonia, lulialiu@yahoo.com

**ANLAMLANDIRMAYA DAYALI BENZETİMLER İLE
ÖRNEK FİKİR ÜRETEBİLME BECERİSİNİN
KEMANDA STACCATO TEKNİĞİNİN
UYGULANMASINA ETKİSİ**

Meltem DÜZBASTILAR¹, Resulhan Bahadır HAFIZOĞLU

ÖZ

Bu çalışma, Anlamlandırmaya dayalı benzetimler ile örnek fikir üretebilme becerisinin kemanda staccato tekniğinin uygulanmasına etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada 5'er kişiden oluşan 2 grup belirlenmiştir. Deney grubunda, benzetim gücü kuvvetli olan öğrencilerle, kontrol grubunda ise benzetim gücü daha zayıf olan öğrencilerle çalışılmıştır. Öğrencilerin çalgı performansları, araştırmacı tarafından geliştirilen ve iki uzmanın görüşünden geçen değerlendirme ölçeği ile ölçülmüştür. Yapılan değerlendirme sonucunda, benzetim gücü daha kuvvetli olan öğrencilerin çalgılarında daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Keman Eğitimi, Benzetim, Çalgı Performansı.

¹Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, meltemerol78@yahoo.com

**KEMAN ÖĞRETİMİNDE TEKRAR STRATEJİSİ
KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN ÇALGI ÇALMA
PERFORMANSLARINA ETKİSİ**

Meltem DÜZBASTILAR¹, ResulhanBahadır HAFIZOĞLU

ÖZ

Bu çalışmanın amacı tekrar stratejilerinin öğrencilerinin keman çalma performansları üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Araştırma kontrol gruplu öntest-sontest deneysel yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Deney grubunda keman eğitimi, tekrar stratejileri kullanılarak verilmiştir. Kontrol grubunda ise öğretmen eseri 1 kere çaldıktan sonra öğrencilerinden doğrudan çalması istenmiştir. Veri toplama aracı olarak Dalkıran (2008) tarafından geliştirilen “Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) VII- VIII Dersi Performans Ölçme Aracı” öntest ve sontest olarak kullanılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda tekrar stratejisinin öğrenci çalgı çalma performansını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Keman Eğitimi, Tekrar Stratejisi, Çalgı Performansı.

¹Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, meltemerol78@yahoo.com

**EVDE DÜZENLİ OLARAK KİTAP OKUNAN VE
OKUNMAYAN ÇOCUKLARIN DİL GELİŞİMLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Meral TANER DERMAN¹, Gamze KÖKSAL, Ünzile KURT²

ÖZ

Gelişim süreci boyunca tüm gelişim alanları birbirine etki etmektedir. Özellikle dil ve sosyal gelişim alanları, birbirinin gelişimlerinden sürekli yararlanmakta ve etkilenmektedir, ikisi arasında pozitif yönlü bir ilişki söz konusudur (Ergin, 2012). Eğitimin temelleri dil ile atılır. Kendini ifade edemeyen bir çocuğun sosyal hayatta başarısız bir birey olması kaçınılmazdır. Çocukların nasıl konuşacağını, kendini, duygularını ve düşüncelerini açıklamasını öğrenmesi gerekir. Bu nedenle çocukların dili erken yaşlarda öğrenmesi gerekmektedir (Einon, 2005).

Kitap okumanın çocuğun gelişimine, özellikle de dil gelişimine olan katkısı oldukça fazladır (Whitehurst ve Lonigan, 1998). Okul öncesi çocukları okuma ve yazmayı henüz bilmedikleri için, okuma etkinliklerine bir yetişkinin onlara kitap okuması ile katılabilmektedirler. Bu nedenle çocuğa kitap okunması kadar, nasıl kitap okunacağı da oldukça önemlidir. Yapılan bazı araştırmalar çocuklara hikâye okunurken onlara soru sormanın çocukların kelime dağarcıklarını geliştirdiğini, yeni sözcükler edindiğini ortaya koymuştur. Hikâye okunan çocukların daha fazla yeni kelime edindiği ve hikâyede daha fazla sebep-sonuç ilişkisi kurabildiği ortaya konmuştur (Tetik, 2016). Yapılan bu çalışma kendisine düzenli kitap okunan çocuklar ile okunmayan çocukların dil gelişimleri hakkında istatistiksel bilgi sağlaması, konu ile ilgili yapılacak diğer çalışmalara kaynak teşkil etmesi bakımından önemlidir. Sunulan bilgilerin ebeveynlere ve öğretmenlere olumlu yönde katkısının olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı evde düzenli kitap okunan ve okunmayan çocukların dil gelişimlerini karşılaştırmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Evde düzenli kitap okunan ve okunmayan çocukların dil gelişim düzeyleri nedir?

¹Dr. Öğr. Üyesi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okulöncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı, mtaner@uludag.edu.tr

²Öğrenci, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

2. Evde düzenli kitap okunan ve okunmayan çocukların dil gelişim düzeyleri arasında fark var mıdır?

3. Cinsiyete göre evde düzenli kitap okunan ve okunmayan çocukların dil gelişimi arasında fark var mıdır?

4. Sosyoekonomik duruma göre evde düzenli kitap okunan ve okunmayan çocukların dil gelişimi arasında fark var mıdır?

5. Kitap okuma sıklığına göre evde düzenli kitap okunan ve okunmayan çocukların dil gelişimi arasında fark var mıdır?

6. Kitap okuyan kişiye göre evde düzenli kitap okunan ve okunmayan çocukların dil gelişimi arasında fark var mıdır?

60-72 ay çocuklarının dil gelişimlerini karşılaştırmak için betimsel nitelikte tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Bursa il merkezinde bulunan 60-72 aylık çocuklar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Bursa il merkezinde bulunan 60-72 aylık evde düzenli olarak kitap okunan 50 çocuk ile okunmayan 50 çocuk, toplam 100 çocuk oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan 36-72 aylık çocukların dil becerilerini ölçmek amacıyla, "Peabody Resim Kelim Testi" kullanılmıştır.

Cinsiyete ve evde düzenli kitap okunup okunmamasına göre çocukların dil gelişim düzeyleri arasındaki farkı ortaya koymak için t testi; sosyoekonomik duruma, kitap okuma sıklığına ve kitap okuyan kişiye göre çocukların dil gelişimi arasındaki farkı belirlemek için varyans analizi kullanılacaktır. Verilerin değerlendirilmesi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kitap okuma, Dil gelişimi, okulöncesi eğitim, çocuk

**JOACHİM HEINRICH CAMPE: ALMAN ÇOCUK VE
GENÇLİK EDEBİYATININ UNUTULMAYA YÜZ
TUTMUŞ BİR TEMSİLCİSİ**

Metin TOPRAK¹

ÖZ

J. H. Campe (1746-1818) “Geç Aydınlanma Döneminin günümüzde artık neredeyse unutulmaya başlamış, ancak yaşadığı dönemde oldukça önemsenen bir ismi olup günümüzde daha çok dilde sadeleşme ve Alman dilinin yabancı kelimelerden arındırılmasına yönelik çalışmaları ve bu konudaki radikal fikirleriyle bilinir. Ancak Campe’nin diğer bir özelliği ise yaşadığı dönemde eğitim alanında reformist düşüncelere sahip bir pedagog olması ve bu düşüncelerini oldukça üretken ve etkin bir biçimde çocuklara ve gençlere yönelik kurgusal ve kurgusal olmayan farklı türden metinler yoluyla hayata geçirmeye çalışmasıdır. Campe’nin çocuk ve gençlere yönelik yazdığı metinlerde dönemin ruhuna uygun olarak eğitici boyut ön plandadır ancak Campe’nin metinlerini o dönem açısından ilginç kılan onları belli yaş gruplarına göre sınıflandırması ve yaptığı sınıflandırmaya uygun, o gruba hitap eden dil, üslup ve konular belirlemiş olmasıdır. Günümüzde genel geçerliliği olan bu olgu o dönemde büyük ilgi ve destek gördüğü gibi belli çevreler tarafından da ağır bir dille eleştirilir. Bu çalışmada, Campe’nin bir pedagog olarak edebiyatı çocuk ve gençleri eğitmede neden etkin bir araç olarak kullanmak istediği sorusundan hareketle dönemin çocuk ve gençlik edebiyatının temel özelliklerine yönelik bazı yargılara ulaşılmaya çalışılacaktır.

62

Anahtar Sözcükler:Campe, çocuk edebiyat

¹Prof. Dr.; Kocaeli Üniversitesi, mtoprak@kocaeli.edu.tr

**ARAYÜZ YÖNTEMİ İLE GENÇLİK EDEBİYATI
METİNLERİNİ ‘OKUMAK’**

Mine Hoşcan BİLGE¹

ÖZ

Okumak, bireyin kendini gerçekleştirme sürecinde en önemli etmenlerden biridir. Bir çocuğun Türkçe’nin yaratıcı anlam olanaklarıyla kurgulanmış, yaşam ve insan gerçekliğini duyumsatan yapıtları okuma ve incelemesine imkân sağlanmalıdır.

Bir kitabın, bir edebiyat metni olarak kabul edilebilmesi, okuru anlama ortak eden yazınsal ipuçlarını barındırması ile değerlendirilebilir. Anılan metnin, varolan ipuçlarından yola çıkarak okunabilmesi, özellikle çocuk okurun, anlama, yorumlama, eleştirel düşünme, sorgulama ve yaratıcı düşünme becerilerinin gelişimini sağlaması açısından önem taşır.

Eserin daha ayrıntılı ve iyi anlaşılabilmesi, okuru tarafından katmanları çözümlenerek, arayüzler üzerinden okunmasıyla da mümkün olur. O eserdeki arayüzlerini tespit etmek; metnin daha ayrıntılı okunabilmesini ve anlaşılabilmesini olanaklı kılar. Bir eleştiri kuramı olan Yakın Okuma Yöntemi ile ilişkilendirilebilen Arayüz Yöntemi, yakın okuma kuramıyla temellendirilmiş bir yeni metin okuma yöntemi olup, çoğu edebiyat disiplininin okunabilmesine ve alt metinlerine ulaşarak eserlerin incelenmesini sağlar.

Bu çalışmada, gençlik edebiyatı eserlerinin, arayüz yöntemiyle biçim ve içerik açısından, inceleme ve değerlendirilmesinde uygulanacak yöntemle dair bilgilerin çerçevesi çizilecek ve anılan yöntemle çözümlenebilen gençlik edebiyatı metinlerinin izi sürülecektir. Ayrıca eserlerle, okur-arayüz kavramı-okuma etkinliği üçgeni ilişkilendirilerek çocuk okur tarafından metinlerin çözümlenmesinin önemi araştırılacaktır.

Gençlik edebiyatı eserlerini çözümlemedeki amaç, incelenen metnin temel konusu ve bu temel konuyu meydana getiren alt konuların tespiti ve metnin görünen, anlaşılan kısmının yanı sıra derin yapısının yani metinde saklı olan unsurların meydana çıkarılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda, gençlik edebiyatı eserlerini arayüz yöntemiyle okuma ve incelemenin, okurun metinle arasında kurabileceği ilişki düzeyini, bunun da çocuğun, okuma kültürü oluşturabilmesinde ve edebiyata bakış açısını belirlemedeki etki düzeyi tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Balkan Çocuk Edebiyatı, Arayüz Yöntemi, Gençlik Edebiyatı,

¹Hacettepe Üniversitesi Doktora Öğrencisi, minehbilge@hotmail.com

**ETHICAL CRITICISM IN ELEMENTARY SCHOOL
TEACHING OF LITERATURE**

MirzanaPašić KODRIĆ¹

ABSTRACT

The phenomenon of ethical reversal in many socio-humanistic fields, even in literary theory, recognized as Ethical criticism - a critical orientation associated with the ethical characteristics of the text, has found its important role in the teaching of literature in elementary schools. In this context, literature for children seems to offer many interpretations in the field of Ethical criticism, where elementary schools should be much more places where it should be also discussed about the role of literature in society, its (un) influence on the individual and current social changes etc. Literature for children and its teaching is very suitable for the study of Ethical criticism due to a number of its characteristics and among the more remarkable are learning about interculturality and acceptance of difference etc.

Key words: Ethical criticism, elementary school, literature for children

¹Assist. Prof. Dr. University of Sarajevo, Faculty of Education International University of Sarajevo, FASS, mirzanapasic@yahoo.com

**GÜNÜMÜZ ANADOLU AĞIZLARINDA ÇOCUK
OYUNLARIYLA İLGİLİ OLARAK KULLANILAN SÖZ
VARLIĞI ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Muharrem ÖZDEN¹

ÖZ

Çocuk oyunları insanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar değişiklikler gösterse de varlığını hep sürdürmüştür. Tarihin bütün dönemlerinde her sınıftan çocuk oyun oynamıştır. Çünkü çocuk oyunları çocuğun hem fiziksel hem ruhsal gelişimi için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Oyun, çocuğun gelişimi için hayati bir önem taşımaktadır. Hayatla ilgili deneyimleri oyun aracılığıyla öğrenen çocuk; fiziksel, bilişsel, sosyal, duygusal ve dil gelişimini bu yolla desteklemektedir. Anadolu ağızları, oyunlarla ilgili söz varlığı bakımından oldukça zengin bir yapıdadır. Oyunlara verilen adlar, oyun içinde kullanılan terimler ve oyunlar için kullanılan fiiller bu söz varlığının hemen hemen tamamını karşılamaktadır. Bu çalışmada günümüz Anadolu ağızlarında çocuk oyunları ile ilgili olarak kullanılan söz varlığı üzerine bir inceleme yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Çocuk oyunları, Anadolu ağızları, söz varlığı, fiiller, adlar

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Edirne, muharremozden@trakya.edu.tr

**METHODISCH-DIDAKTISCHE REFLEXIONEN UND
AUFGABENFORMEN BEI LEHRWERKEN FÜR
FRÜHES DEUTSCH**

Mukadder Seyhan YÜCEL¹

ABSTRACT

Wird die Fremdsprache Deutsch im frühen Alter in einem nicht deutschsprachigen Land gelernt, so sind bei diesem Lernprozess LehrerInnen und Lehrwerke besonders prägend. DaF-Lehrwerke für Kinder, sowie auch bei DaF-Lehrwerken für unterschiedliche Adressatengruppen, haben die Aufgabe, den neuen wissenschaftlichen Erkenntnissen und aktuellen Ansätzen, Techniken und Technologien zu folgen. Diese Tendenzen reflektieren sich besonders bei den methodischen Ansätzen und Aufgabenformen des Lehrwerks. Mit anderen Worten bedeutet das, dass DaF-Lehrwerke für Kinder im methodisch-didaktischen Kontext sich kindgemäß ausrichten. Dieser Beitrag zielt ab, am Beispiel von zwei DaF-Lehrwerken für Kinder, die methodisch-didaktischen Richtlinien und Aufgabenformate analysieren und darstellen zu können. Mit dieser Intention wird versucht anhand Lehrwerkanalysen festzulegen, wie kindliches Fremdsprachenlernen im methodisch-didaktischen Kontext und demzufolge bei den Aufgabadarstellungen berücksichtigt wird und stattfindet.

66

Schlüsselwörter: Frühes Deutsch, DaF-Lehrwerke, methodisch-didaktische Prinzipien, Aufgabenstellungen

¹Doç. Dr. Trakya Üniversitesi, mukadderyucel@hotmail.com

**YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE YAZINSAL METİN
KULLANIMININ ÖNEMİ**

Münevver ERDOĞMUŞ¹, Hikmet ASUTAY²

ÖZ

Etkili bir dil öğreniminde gerekli olan okuma, yazma, dinleme, konuşma gibi temel becerilerin doğru bir şekilde öğrenilmesi için yazın alanından faydalanmak ve yazınsal metinler kullanmak; öğrencinin kelime hazinesini geliştirmesi, öğrenilen kültürü yazın aracılığıyla tanınması, yabancı dilde anlayışı ve o dilde düşünmeyi öğrenmesi açısından oldukça önemlidir. Şiir, öykü, deneme, oyun, destan gibi yazınsal metinler temel becerileri geliştirdiği gibi, yabancı dil öğrenimini canlı tutar ve dil öğrenimi ile kullanımının sıradanlığını engelleyerek yabancı dil öğrenimine katkı sağlar. Bu yolla dil öğretiminde yazınsal metinler öğrencilerin dile karşı olan duyarlılık ve algılarını artırırken aynı zamanda edebiyata karşı ilgi uyandırır. Bu çalışmada ‘Bitterschokolade’ adlı eser yazınbilimsel açıdan incelenerek; bu eserden yabancı dil öğrenimi bağlamında nasıl ve ne şekilde yararlanılabileceğine dair bir takım öneriler geliştirilmeye çalışılarak, eserin yazın ve dil öğretimine olası etkisi, yapısı, içeriği, ve hedefleri nitel bir araştırma şeklinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Yabancı Dil Öğrenimi, Yazınsal Metinler, Öğretme

¹ Öğrenci- Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği Anabilim Dalı
munevverdogmus@hotmail.com

² Profesör Dr. - Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, hikmetasutay@yahoo.d

**TERS-YÜZ ÖĞRENMENİN ÜNİVERSİTE HAZIRLIK
SINIFI ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI DİLDE
OKUDUĞUNU ANLAMA BAŞARISINA OLAN ETKİSİ***

**Abdullah IŞIKLAR¹, Murat BAYRAK², Meral ÖZTÜRK³,
Mustafa SARIOĞLU⁴, Göksel ÖZTÜRK⁵**

ÖZ

Hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri, hayatımızın her alanında olduğu gibi, eğitimde de yeni pedagojik yönelimlere ışık tutmaktadır. Ters-Yüz öğrenme (Flipped Learning) ya da diğer bir deyişle “Evde Ders Okulda Ödev” öğretim modeli, modern bilgi ve iletişim teknolojilerinin sınıf ortamına entegre edildiği yapılandırılmış bir öğrenme yöntemidir. Bilindiği üzere geleneksel eğitim anlayışında, öğretmenler öğrenciye bilgiyi okulda aktarmakta ve genellikle bu bilgileri özümsemeleri için onlara ders dışı ödev veya projeler vermektedirler. Öğrenciler bilgi edinme gibi nispeten daha kolay aktiviteleri okulda öğretmenle birlikte gerçekleştirilirken, bu bilgilerin içselleştirilmesi gibi üst düzey bilişsel süreçler esnasında yalnız bırakılmaktadırlar. Ters-Yüz öğrenme modelinde ise, öğrenciler sınıfa gelmeden önce öğretmenlerce hazırlanan, konuyu kavramaya yönelik makale, sunum, video vb. materyaller vasıtasıyla alt düzey öğrenmeleri evde kendileri gerçekleştirirler. Asıl desteğe ihtiyacı oldukları bilgiyi uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme gibi üst-düsey bilişsel süreçler esnasında ise sınıfta öğretmen ve arkadaşlarıyla işbirliği halindedirler.

Geleneksel eğitim yöntemlerine kıyasla, ters-yüz öğrenme modelinin teknoloji ile iç içe büyüyen günümüz öğrencileri üzerinde daha etkili olacağı düşünülmektedir. Fakat dünyada ve ülkemizde daha yeni yayılmaya başlayan bir yöntem olduğu için, alan yazında bu konuda yapılmış çok fazla akademik çalışma bulunmamaktadır. Mevcut çalışmaların ise daha çok öğrencilerin bu model ile ilgili kişisel düşüncelerini yansıtan nitel çalışmalar olduğu, bu yeni modelin geleneksel öğretim yöntemlerinden daha verimli olduğunu istatistiksel olarak kanıtlayan nicel çalışmaların neredeyse hiç olmadığı görülmektedir. Bu noktadan hareketle, bu çalışma ters-yüz öğrenmenin üniversite hazırlık

* Bu çalışma, BAP-182N33 numaralı proje kapsamında Bursa Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir.

¹ Prof. Dr. Bursa Teknik Üniversitesi, Bursa, abdullah.isiklar@btu.edu.tr

²Öğr. Gör. Bursa Teknik Üniversitesi, Bursa, murat.bayrak@btu.edu.tr

³Öğr. Gör. Bursa Teknik Üniversitesi, Bursa, meral.ozturk@btu.edu.tr

⁴Öğr. Gör. Bursa Teknik Üniversitesi, Bursa, mustafa.sarioglu@btu.edu.tr

⁵Öğr. Gör. Bursa Teknik Üniversitesi, Bursa, goksel.ozturk@btu.edu.tr

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

sınıfı öğrencilerinin yabancı dilde okuduğunu anlama başarısına olan etkisini nicel olarak araştırmayı amaç edinmektedir.

Anahtar Sözcükler: uzaktan eğitim, ters-yüz öğrenme (flipped learning), yabancı dil eğitimi, yabancı dilde okuduğunu anlama

**ÇOCUKLARIN MOTOR BECERİLERİNİN
GELİŞMESİNDE KİLİN KULLANIMI**

Mutlu KÖPÜKLÜ¹

ÖZ

Çocuklarda motor becerisi kısaca; el ve parmak kasları ile yapılan hareketlerin bütünüdür. Kapsayan eylemler olarak tanımlanabilir. Motor becerilerinin geliştirilmesi çocukların dış dünyanın farkında olmaları, kendi iş ve gereksinimlerini kendi başlarına gerçekleştirebilmeleri açısından önemlidir. Motor becerileri yerinde ve yeterli olan çocuk, el ve parmaklarını doğru kullanabilir, göz ve beyin koordinasyonunu geliştirerek pratik yöntemler geliştirerek ihtiyaçlarını karşılayabilir. İşte bu becerilerin geliştirilmesinde bazı yöntem ve çalışmalar uygulanmaktadır. Bununla beraber bu çalışmalarda kullanılan malzemelerde aynı derecede önem taşımaktadır. Bu çalışmalarda karton, kâğıt, ahşap vb. malzemelerin yanında en çok tercih edilen malzemelerden biride “kil” dir. Kil, doğal ve kolay şekillendirilebilir yapısıyla çocukların zihinsel gelişimlerinde önemli bir rol oynar. Çocuk kendi hayal dünyasında oluşturduğu nesneleri kil ile şekillendirerek onları gerçekleştirir. Bu aynı zamanda çocuğun kendisini de gerçekleştirmesidir. Bu çalışmada çocukların motor becerilerinin geliştirilmesinde kullanılan çalışmalara ve bu çalışmalarda kilin kullanımına değinilmiştir.

70

Anahtar Sözcükler: Çocuk, motor, beceri, kil, yöntem

¹Dr. Öğr. Üyesi. Hitit Üniversitesi Teknik Bilimler MYO, El Sanatları Bölümü, Çorum, mutlukopuklu@hitit.edu.tr

**AN ANALYSIS OF THE INTERPERSONAL RHETORIC
IN *SNOW WHITE AND THE SEVEN DWARFS* IN FIVE
LANGUAGES**

**Nalan KIZILTAN¹, İlknur ÖZGÖNENEL, Tolga ARSLAN, Irina
LOBAS, Nazlı TÜFEKÇİ and Havvanur ATAY,**

ABSTRACT

In language acquisition, fairy tales are said to play an important role in planting seeds for children's future reading. Since children acquire social identity and develop their personal identity during their acquisition process, social environment is introduced through plots in stories and fairy tales. *Snow White and Seven Dwarfs* is a well known fairy tale in many cultures.

The aim of this study is to discuss how interpersonal rhetoric is used in the fairy tale, *Snow White and the Seven Dwarfs* in Albanian, English, Italian, Russian and Turkish.

The study discusses the following questions;

How maxims of Conversation are used in five languages, Albanian, English, Italian, Russian and Turkish?

Are there any differences among languages in terms of Interpersonal Rhetoric?

Methodology

In order to answer the research questions, *Snow White and the Seven Dwarfs* in five languages, such as Albanian, English, Italian, Russian and Turkish has been analysed in terms of Interpersonal Rhetoric. Within the given Fairy Tale, Dialogues in five languages have been analysed with regard to Grice's Cooperative Principle (CP) with all the maxims in their traditional form, such as Maxim of Quality, Maxim of Quantity, Maxim of Relevance and Maxim of Manner and Politeness Principle (PP), such as Maxim of Tact, Maxim of Generosity, Maxim of Approbation, Maxim of Modesty, Maxim of Agreement and Maxim of Sympathy.

Conclusion

It has been seen that the dialogues in *Snow White and the Seven Dwarfs* in five languages, such as Albanian, English, Italian, Russian and

¹Profesör Dr. ; Ondokuz Mayıs Üniversitesi, kiziltannalan9@gmail.com

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

Turkish seem to have used in a different way with regard to Ineterpersonal Rhetoric.

Keywords: Çocuk Edebiyatı, Snow White, Pamuk Prenses, Bianca Neve.
Interpersonal Rhetoric

**ÇOCUK EDEBİYATININ YARAMAZ ÇOCUĞU
İSTANBUL**

Necdet NEYDİM¹

ÖZ

İstanbul şehri, yerli çocuk edebiyatımızda en çok anlatılan şehirlerin başında yer alır. Mitolojiden başlayıp masalla devam eden daha sonra öykü, roman ve şiirlere konu ya da mekan olan İstanbul en eski ama hiç eskimeyen hep taze ve civıltısını koruyan yer yer hüzün yer yer sevinç yüklü anlatılarda yer alan bu şehir çocuk edebiyatında da benzer biçimde kah hüzün kah sevinçlerin mekanı olarak anlatılmıştır. Çocuk edebiyatındaki eserler bu şehri nasıl ele almış, nasıl anlatmış ve onu metinlerin kahramanı nasıl yapmış bunu ele almaya çalışacağız. Ayrıca çocuk edebiyatında kentler unutulmaz mekanlar olarak yer almıştır. Buna da örnekler vererek kentlerin kendine özgü bir kimlikle edebiyatın öznesi oluşuna tanıklık yapacağız.

Anahtar Sözcükler: İstanbul, çocuk edebiyatı, gençlik edebiyatı, çocuk kitaplar

¹Doçent Dr.; İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Çeviribilim Bölümü Almanca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı, nneydim@gmail.com

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ İÇİN DİJİTAL HABER
OKURYAZARLIĞININ ÖNEMİ VE BİR DERS ÖNERİSİ**

Nihal KOCABAY-ŞENER¹; M. Nur ERDEM

ÖZ

Sosyal medyanın kullanımının her geçen gün artmasıyla birlikte teknolojinin sağladığı avantajlar kadar dezavantajlar da getirmektedir. Günümüzde görülen en önemli dezavantajlardan biri de sahte haber ve yanlış bilginin yaygınlaşmasıdır. Hem sosyal ağ siteleri hem de mesajlaşma için kullanılan sosyal medya uygulamaları sahte haberler ve yanlış bilginin yaygınlaşmasında önemli rol oynamaktadır. Geçtiğimiz yıllarda önem kazanmaya başlayan bu konunun ileriki yıllarda da tehdit oluşturacağı ve önem taşıyacağı öngörülmektedir. Sosyal medyada karşılaşılan doğru olmayan içerikler sadece haber türünde değil, çeşitli bilgiler içeren her türlü yazılı ya da görsel iletide yer alabilmektedir. Sosyal ağ kullanıcılarının özellikle gençler olduğu göz önünde bulundurulduğunda onların bilgilere ve haberlere şüphe ile bakmaları ve temel düzeyde “haber doğrulama” yöntemlerini öğrenmeleri önem kazanmaktadır. Bu çalışmada haber okuryazarlığının özellikle gençler için önemi üzerinde durulacak ve bu noktadan yola çıkılarak üniversite öğrencilerini hedef alan bir ders modüler olarak planlanmaya çalışılacaktır. Çalışmada, öğrencilerin günlük hayatlarında kullanabilecekleri, basit yöntemler geliştirilmeye çalışıldığı bir ders tasarlanmaya çalışılacaktır. Ders, öğrencilerde eleştirel düşüncenin temellerinin atılmasını ve doğrulama yapabilmelerini amaçlanmaktadır. Çalışma sırasında ders içeriği oluşturulurken benzer örneklerden faydalanılmasının yanı sıra ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak tasarlanacaktır.

74

Anahtar Kelimeler: Dijital okuryazarlık, haber okuryazarlığı, haber doğrulama, sahte haber

¹İstanbul Ticaret Üniversitesi, nihalkocabay@gmail.com

**NURAN TURAN’IN ESERLERİNDE KÜLTÜREL
UNSURLAR ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Özge KÖMEÇ¹

ÖZ

Kültür bireyin toplum ekseninde olayları ve davranışları değerlendirmesine yardımcı olan semboller ve değerlerden oluşmaktadır. Farklı ve yeni kültürleri öğrenme süreci ise gelişim çağındaki bireyin kültür kavramını tanımasına ve dünyayı anlamasına yardımcı olur. Bu hususta çocuk kitaplarında kültüre dair öğelerin var olması kaçınılmazdır.

Nuran Turan’ın yayımladığı 80’den fazla öykü kitabında kültürel ve kültürlerarası öğelere fazlaca yer vermiştir. Eserlerinde bu konu üzerinde titizlikle duran yazar; dilleri, efsaneleri ve tarihi konuları ele alırken üzerinde uzun çalışmalar yapmış, doğru bilgiyi fantastik öğelerle harmanlayarak çocuklara ulaştırmaya çalışmıştır.

Bu çalışmada ise eserlerin her biri bağımsız bir bütünlük içerisinde incelenmiş, eseri oluşturan bileşenler ve bu bileşenlerin kültür ile ilişkisi saptanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Çocuk Edebiyatı, Nuran Turan, Kültürel Unsurlar

75

¹ Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, another.16@hotmail.com

**EVALUATION OF CONTENTS OF CHILDREN GAMES
PLAYED ON THE INTERNET**

Sibel KÜÇÜK, Perver KARŞIGİL¹, Dilek ULUDAŞDEMİR

ÖZ

Introduction: Today's internet technology can create various hazards for children. The increasing usage of child game sites can contribute to this danger.

Aim: This study was conducted to evaluate the content of children's games played on the internet.

Method: 76 different accessible game sites have been reviewed by using the keywords "game, play game and child game" in Google's first 5 pages. Girl, war / fighting and love games, in the main page and sub-categories of the game sites, have been evaluated on their content as visual, verbal and locality. Average, number and percentage test statistics are used in the evaluation.

Results: It has been identified that they have sexual contents; 11 (%14, 47) on the main page, 15 (%19,73) in girl games, 6 (%7,89) in war / fighting games on the 76 different accessible game sites. Visually, there are sexual contents; 16 messages on the main page, 53 in love games, 35 in girls' games and 7 in war / fighting games. There can be more than one negative content on a page. When verbal expressions are examined, it is determined that there are sexual contents; 3 in the main page, 43 in love games, 1 in war / fight games and 27 in girl games. There are many different localities where sexual contents are taking place such as school, zoo, park etc.

Conclusion: It has been determined that children's games played on the internet have inappropriate sexual messages for children. It is suggested that to increase controlling of internet usage and game sites, inform children and parents about the issue and take national precautions.

Keywords: Child game, content, evaluation, internet

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, pervermst@gmail.com

**TEKNOLOJİ ÇAĞININ ÇOCUKLARIN BİLİŞSEL
SÜREÇLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ**

Rasim BAŞAK¹

ÖZ

Özellikle son yirmi yılda gerçekleşen teknolojik gelişmeler, çocuklar da dahil olmak üzere hepimizin hayatında radikal değişimler yaratmaya başladı. Teknolojik gelişmeler doğrultusunda dünyadan geri kalmak istemeyen ülkemiz, eğitim politikalarıyla yoğun bir şekilde teknolojiyi eğitim süreçlerine dahil etmeye yönelik uygulamalara yönelmeye başladı. Yoğun bir şekilde adeta teknolojinin kutsandığı ve eğitimde odak haline getirildiği bir süreç yaşamaktayız. Programlama, kodlama öğretimi, her öğrenciye bir tablet, akıllı tahtalar ve bunun gibi uygulamalarla teknoloji; eğitimde yüksek önemde görülmeye başlandı. Çağın takip edilmesi gereken doğru trendinin bu olduğu halen ülkemizde yaygın bir görüştür. Ancak, özellikle bilişsel alanda yapılan araştırmalar, eğitimdeki teknoloji temelli politikalarımızın çok da doğru olmayabileceği gibi veriler ortaya koymaktadır. Konu teknoloji ve bu yeni teknolojinin çocuklarımızın hayatına ve eğitim süreçlerine dahil edilmesi olduğunda; insanın sosyo-psikolojik evrimi, bilişsel süreçlerinin evrimi ve bu süreçte teknoloji kullanımının ne anlama geldiği daha dikkatli düşünülmesi gereken konulardır. Bu bildiride, araştırmalar ışığında çeşitli teknolojik araçların çocuklarımızın bilişsel süreçlerinde ne gibi etkileri olabileceği ortaya konulmaya çalışılacaktır.

77

Anahtar Sözcükler: Teknoloji, bilgisayar, bilişsel gelişim, eğitimde teknol

¹Doç. Dr. Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye, rasimbacak@gmail.com

**ÇOCUK ÜZERİNDEN MİLLÎ KİMLİK İNŞA ETME
ÇABASI ÖRNEĞİ: ÇOCUK SESİ DERGİSİ**

Salih Koralp GÜREŞİR¹, Erhan VATANSEVER

ÖZ

Tanzimat sonrasında hususi manada çocuğa dikkat etmeye başlayan Türk edebiyatında bu durum, çeviriler, telif kitaplar ve süreli yayınlar etrafında gerçekleşir. Çocuğun terbiyesinde ilk basamak olarak görülen aile, çalışma ve çalışkanlık, adalet duygusu, hayvan ve tabiat sevgisi, spor, oyunlar, tarih, devlete ve onu yönetenlere itaat gibi birçok mesele çocuk edebiyatçıların temel konularını teşkil etmiştir. Geleceği inşa edecek ideal bireyi yetiştirme maksadı ile gerçekleşen bu çaba, başlangıcından günümüze çocuk dergilerinde de bu şekildedir. Tanzimat’la birlikte çocuk terbiyesinde önemli roller üstlenen çocuk dergileri, Erken Cumhuriyet döneminde rejimin çocuklara kolay yoldan benimsetilmesi işlevini de üstlenirler. Bu doğrultuda millî kimliğin çocuk üzerinden inşasına katkıda bulunurlar. Yeni harflerle basılmış ilk çocuk dergisi kabul edilen Çocuk Sesi, söz konusu çabanın ilk örneğidir.

Haftada bir olmak üzere 1928-1948 yılları arasında yayımlanan dergi, Mehmet Faruk Gürtunca tarafından Ülkü Basımevi’nden çıkarılmıştır. Sezai Solelli, Abdullah Ziya Kozanoğlu, Münif Fehim Özarman gibi dönemin önde gelen karikatürist ve yazarları derginin önemli kalemleri olarak dikkat çekmektedir.

Anahtar Sözcükler: Milli Kimlik, Çocuk Edebiyatı, Süreli Yayın, Çocuk Sesi Dergisi.

¹Öğr. Gör. Dr. Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, salihkoralp@trakya.edu.tr

**NARRATIVE KATEGORISIERUNG VON SPRACHE,
VARIATION UND SPRECHER DIE "MISCHMASCH"-
SPRACHE DER "RÜCKKEHRER" IM DEUTSCHEN
CALLCENTER IN ISTANBUL**

Serap DEVRAN¹

ABSTRACT

Im vorliegenden Beitrag handelt es sich um eine qualitative Untersuchung, die an sprachbiografische und interaktionsanalytische Ansätze mit besonderer Berücksichtigung des Positionierungskonzepts anknüpft. Datagrundlage ist eine Lebensgeschichte, in der es um Erfahrungen in Bezug auf die Migration und das sprachliche Erleben im mehrsprachigen sozialen Kontext geht.

Der Beitrag gibt einen Einblick in die Sozialwelt in einem deutschen Callcenter in Istanbul und in die Vielfalt von Sprachen und kommunikativen Praktiken, die Ausdruck einer mehrkulturellen Sprachkontaktsituation sind. Auf der Basis von Gesprächsausschnitten wird die interaktive und sprachliche Herstellung von Kategorisierungen von einem deutsch-türkischen Germanistikstudenten analysiert und die sprachlichen Mittel und Verfahren gezeigt mit denen er die Zuschreibung von Eigenschaften, Handlungsweisen und Einstellungen zur sozial-kulturellen Welt der Rückkehrer-Kollegen darstellt.

Vor allem aber macht der Beitrag deutlich, dass der Informant durch verschiedene Darstellungsformen von Nähe bzw. Distanz zu den Sprachen, Varietäten und Sprechern herstellt. Dabei wird der Frage nachgegangen wie die aus der Darstellung hervorgehenden Positionen und Aspekte der eigenen narrativen Identität konstruiert werden

Schlüsselwörter: Deutsch-Türkische Migration, Mehrsprachigkeit, Kategorisierung, Positionierung, Call Center

¹Marmara Üniversitesi, sdevran@marmara.edu.tr

**GENÇLİK VE ERASMUS HAREKETLİLİK
PROGRAMI: KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA**

Sevinç HATİPOĞLU¹

ABSTRACT

Günümüzün küreselleşen dünyasında, üniversite eğitiminin önemi ve öğrencilere sağlanan uluslararası tecrübe fırsatları önem kazanmaktadır. Bu bağlamda Erasmus değişim programları önemli bir yer almakta ve üniversitelerin uluslararasılaşmaları ve bu süreç özellikle gelen ve giden öğrenci sayıları ile ölçülmektedir. Erasmus öğrencisi olmak sadece ülkemizde değil Erasmus Programına dahil olan tüm ülkelerde popüler bir hale gelmiştir. Gençler genellikle dilsel, kültürel ve bireysel gelişimleri için bu programlardan yararlanmayı tercih ederek gittikleri ülkelerin kültürlerini öğrenerek kültürlerarası deneyim kazanmayı amaçlamakta, günümüz dünyasının gerekliliklerinin üstesinden gelebilmek için gerekli yetkinlikleri kazanmayı hedeflemektedir.

Bu durumdan hareketle çalışmanın odak noktasını Erasmus Hareketliliğini deneyimlemiş olan gençlerin programın kendisine, dilsel ve kültürel deneyim ve yetkinliklerine ilişkin görüşlerini oluşturmaktır. “Gençlik ve Erasmus Hareketlilik Programı: Karşılaştırmalı Bir Çalışma” başlıklı bu çalışmada yapılan bir araştırmanın sonuçları karşılaştırmalı bir bakış açısı ile yansıtılacaktır.

Schlüsselwörter: Gençlik, Erasmus Programı, Kültür, Dil, Yetkinlik

¹ Prof. Dr.; İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü-Alman Dili Eğitimi, shatip@istanbul.edu.tr

**YENİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN ÇOCUK
YAZININA GETİRMİŞ OLDUĞU YENİLİKLER**

Süleyman Hakan YILMAZ¹, Yasemin GÜLŞEN YILMAZ²

ÖZ

Çocuk yazını ya da edebiyatı dendiği zaman, özellikle çocukları birer okuyucu olarak hedef kitle seçen edebi uğraşlardan ve uğraşların sonucu ortaya çıkmış eserlerden bahsetmekteyiz. Edebiyat tarihi açısından çocuk yazını dünyada ve ülkemizde uzun bir gelişim sürecine dayanmakta olup geniş bir kitleye seslenmektedir. Bu yazın türü çocukların ruhsal, bilişsel ve kişilik gelişimlerinde önemli bir işleve sahiptir. Yine çocuk yazını dendiğinde ortaya çıkan ürünleri çocukların eğitim süreçlerindeki yeri açısından da değerlendirmemiz, önemini vurgulamamız gerekmektedir. Çocuklara yönelik eserlerin dili, kurgusu, içeriği, duyuşal yönleri ve sosyal çerçevesi çocuklara yönelik hazırlanmıştır. Masallarla başlayan bu tarihsel süreç, basılı kitaplara, romanlara, öykülere, şiirlere kadar uzanan bir süreci de işaret etmektedir. Çocuk yazının gelişmesinde içerik kadar bu içeriğin taşıyıcısı olan teknik alt yapıda önemlidir. Düñün sözlü masallarından, basılı kitaplara geçen süreç, sadece sözlü kültürden, yazılı kültüre uzanan bir süreci işaret etmemektedir, aynı zamanda bu süreç iletişim tarihi açısından da değişen teknolojileri de bize anlatmaktadır. Buradaki teknik yapı aynı zamanda içeriği de belirlemede çocukların bu içeriklere ulaşma şekillerini de tanımlamaktadır. Günümüz iletişim teknolojileri çocuk yazınındaki basılı materyalleri artık sanal ortama taşınmasına aracılık etmiştir. Günümüzde çocuk yazını için bilgisayarlar, akıllı telefonlar, ipadler, e-kitaplar, sesli kitaplar yeni etkileşim alanını oluşturmaktadır. Çocuklar içinde sanal hayat yeni okuma, oynama, öğrenme alanıdır. Biz bu çalışmamızda düñden bugüne, basılı kitaptan, e kitaba, eski çağın teknolojilerinden, günümüz yeni iletişim teknolojilerine çocuk yazının geçirmiş olduğu yapısal değişimi ve her iki zamanın karşılaştırmalı analizini yapacağız. Çocuğun bu süreçte yeni iletişim teknolojileriyle ve dolayısıyla ‘yeni kitapla’ olan, ‘yeni ilişkisini’ ele alıp analiz edeceğiz.

81

Anahtar Sözcükler: Kitap, çocuk yazını, e kitap, yeni iletişim teknolojileri

¹Doç. Dr. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü, shakany@yahoo.com

²Öğr. Gör. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü, yasegulsen@hotmail.com

**ÇOCUK DERGİLERİNİN İÇERİK ANALİZİ
YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ**

Yasemin GÜLŞEN YILMAZ¹, Süleyman Hakan YILMAZ²

ÖZ

Gerçeklerin algılanışının çocuklar ve yetişkinlerde aynı olmadığı anlayışı çocukluk anlayışının değişimine neden olmuştur. Çocukluk anlayışının 18. yüzyıldan itibaren değişmesi çocuk dergiciliğinin ortaya çıkmasındaki önemli etkenlerdendir. 1722 yılında Leipzig’de yayınlanan "Leipziger Wochenblatt für Kinder " çocuk dergiciliğinin ilk örneği olarak kabul edilir. Bu ilk derginin içeriğini hikâyeler, fabllar, doğa bilgisi konuları, mektuplar ve birtakım temsiller oluşturmaktaydı. Osmanlı dönemindeki ilk çocuk dergisi ise Sıtkı Efendi tarafından 1869 yılında aynı adlı gazetenin haftalık eki olarak cuma günleri yayımlanan “Mümeyyiz”di ve derginin içeriğini çocuk eğitimi üzerine bilgiler oluşturmaktaydı. Çocuk dergilerinin içerikleri çocukların bilim, sanat, spor, güncel olaylarla ilgili gelişmeleri takip etmesini sağlar. Bu içerikler çocuklara okulda öğrendiği bilgiler arasında bağlantı kurmasına yardımcı olur ve çocukların ilgi ve yeteneklerini keşfetmelerine katkıda bulunur. Çocuk dergi içeriklerinin çocukların eğitimi ve gelişimi açısından önemli bir yeri bulunmaktadır. Bu nedenden 2019 yılının ilk üç ayının çocuk dergilerinde yer alan konuların içeriklerinin incelenmesi bu araştırmanın konusudur. Bu çalışmada e-dergi uygulamasının gençlik ve çocuk kategorisinde yer alan “bilge çocuk, minika çocuk, minika GO, National Geographic kids ve bilge minik” çocuk dergilerinde yer alan konuların içerik analizi yöntemiyle incelenmesi amaçlanmaktadır.

82

Anahtar Sözcükler: Dergicilik, çocuk, çocuk dergileri, e-dergi, içerik analizi.

¹Öğr. Gör. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü,
yasegulsen@hotmail.com

²Doç. Dr. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü,
shakany@yahoo.com

**JUREK BECKER'İN SCHLAFLOSE TAGE ROMANINDA
EĞİTMEN-ÖĞRENCİ ÇATIŞMASI BAĞLAMINDA
TOPLUMCU KİŞİLİK SORUNSALINA EKİN SİYASAL
BİR YAKLAŞIM**

Yıldız AYDIN¹

ÖZ

Filme de uyarlanan *Yalancı Jakob* adlı romanıyla ünlenen Jurek Becker'in hemen hemen tüm yapıtlarında çocuk ve gençler yer almaktadır. Aile ve akrabalarının pek çok üyesini Hitler döneminde toplama kamplarında kaybeden Becker, çocukluğunun önemli bir kesitini bu kamplarda yaşadığı için olsa gerek yapıtlarında çocuklara ve gençlere geniş yer vermiştir. Yazar 1970'li yılların sonlarına doğru *Schlaflose Tage* romanını yayımlamak istediğinde dizge eleştirisi içerdiği gerekçesiyle doğuda değil de ancak Federal Almanya Cumhuriyeti'nde yayımlatabilmiştir. Becker yapıtında çocuklarda yaratıcı düşünme becerisini geliştirmeye çalışan bir öğretmenin hem okul yönetimi hem de öğrenci-ebeveynlerle çatışmasını çarpıcı bir dille yansıtmıştır. Öğretmenlik mesleğinde mutlu olamayan baş karakter Karl Simrock sonunda öğretmenliği bırakıp şoför olarak çalışmaya karar vermiştir. Bu kitapta birey yerine toplumcu değerlerin ön planda tutulduğu, görev bilinci ve sorumluluğu taşıyan ancak bunları sorgulamayan, toplumcu kişilik yetiştirmeyi erek edinen eğitim dizgesi ile bu kalıpların dışına çıkmaya çalışarak daha özgürlükçü, sorgulayıcı ve yaratıcı öğrenci yetiştirmeye çabalayan bir öğretmenin içine düştüğü çıkmaz, gözler önüne serilmiştir. Bu çalışmada J. Becker'in *Schlaflose Tage* romanında öğretmen-öğrenci çatışması bağlamında DAC'nin eğitim siyasetinde ülküleştirilen toplumcu kişilik ve özellikleri, ekin siyasal kaynaklardan devinimle tartışılacak ve irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumcu kişilik, Jurek Becker, Demokratik Almanya Cumhuriyeti, yazın

¹ Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Öğretim Üyesi, yaydin@nku.edu.tr

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇOCUK
HAKLARINA YÖNELİK TUTUMLARI**

Yücel Atıla ŞEHİRLİ¹

ÖZ

Çocuk kavramı; “bebeklik çağı ile erginlik çağı arasındaki gelişme döneminde bulunan insan” olarak tanımlanmıştır. Bireyin geçirmiş olduğu bu döneme “çocukluk” denmektedir. Çocuklar bir toplumun en değerli varlığıdır. Toplumun geleceğini çocuklar biçimlendirir. Bu araştırmanın temel amacı; okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk hakları tutum düzeyini belirlemektir. Ayrıca Trakya Üniversitesi Eğitim Fak. Temel Eğitim Böl.’nün Okul Öncesi Öğretmenliği Programında verilen eğitimlerin bu öğretmen adaylarının çocuk haklarına ilişkin tutumlarının ne yönde değiştiğini belirlemektir. Bu genel amacın yanında, öğretmen adaylarının çocuk haklarına ilişkin tutumlarının; onların yaşlarına, cinsiyetlerine ve başarı düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi öğretmenliği programında 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören ve araştırmaya katılmaya istekli öğrenciler oluşturmuştur.

Veri toplama araçları araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgi anketi ile Prof. Dr. Yasemin Karaman Kepenekci tarafından geliştirilen 22 maddeden oluşan “Çocuk Haklarına İlişkin Tutum Ölçeği (ÇHTÖ)” dir. Verilerin analizinde “t testi”, “varyans analizi”, ve “LSD testleri” kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi; 2018-2019 öğretim yılı Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, öğretmen adayları, çocuk hakları, tutum.

¹ Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü, Edirne, Türkiye.
asehirli@yahoo.com.tr

**23 NİSAN MİLLÎ EGEMENLİK VE ÇOCUK
BAYRAMI'NA İLİŞKİN SINIF EĞİTİMİ ÖĞRETMEN
ADAYLARININ METAFORİK ALGILARI**

Yücel Atila ŞEHİRLİ¹

ÖZ

Egemenlik/Hâkimiyet, kelimesi; “Egemen olma durumu, milletin ve onun tüzel kişiliği olan devletin yetkilerinin hepsi, hükümlanlık, hâkimiyet” anlamına gelmektedir. Millî ve egemenlik kelimelerinin birleşmesinden oluşan millî egemenlik, milletin sahipliği, milletin egemenliği demektir. Metafor, “karşılaştırma” anlamında kullanılan bir kelimedir. Metafor, soyut ya da kolayca anlaşılamayan olguları tanımlamak için kullanılmakta olup, “daha anlaşılır olanla açıklamaya çalışmak” demektir. Bu araştırmanın amacı, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nin Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Programı’nda öğrenim öğrencilerin “23 Nisan Millî Egemenlik/Ulusal ve Çocuk Bayramı” kavramına ilişkin algılarının ne yönde olduğunu metaforlar aracılığıyla belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemine uygun olarak tasarlanan betimsel bir alan araştırmasıdır. Bu amaç doğrultusunda söz konusu öğretmen adaylarının “egemenlik/hâkimiyet” kavramını hangi metaforlar aracılığıyla algılamakta olduğu incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak “yarı-yapılandırılmış anket formu” kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan form, demografik değişkenler ile katılımcıların “23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı.....gibidir, çünkü” cümlesini tamamlamaları istenen bölümden oluşmaktadır.

85

Araştırmada elde edilen veriler, öğrencilerin “23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı” kavramı ile ilgili yazılı açıklamalarından elde edilmiştir. Toplanan verilerin işlenmesinde metaforik içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada veriler öncelikle frekans ve yüzde tabloları halinde özetlenmiştir. “23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı” kavramına yönelik algıları arasındaki ilişkiler ile bu algıların demografik özelliklere göre benzerlik veya farklılıkları olup olmadığı analiz edilmiştir. Araştırmanın örneklemi; 2017-2018 öğretim yılı Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı, metafor, öğretmen adayları, sınıf eğitimi, kavram.

¹ Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü, Edirne, Türkiye.
asehirli@yahoo.com.tr

**ATATÜRK'ÜN EĞİTİM POLİTİKASI ÇERÇEVESİNDE
‘‘ÇOCUK VE GENÇLİK EĞİTİMİ’’ HUSUSUNDA BİR
DEĞERLENDİRME**

Zerrin BALKACI¹

ÖZ

Mustafa Kemal ve Cumhuriyet döneminin eğitim politikası; yeni kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyetinin temeline ‘‘kültür’’ mefhumunu işlemek, yeni değerler kazanmış ve çağdaşlaşan dünyayı yakalamayı hedefleyen insan tipinin yetiştirilmesi için, eğitim bağlamında, yeni projeler uygulamaya koymaktı. Atatürk eğitime derinden ilgi duymuş, Cumhuriyet eğitiminin düşünsel temellerini atmış ve bu alanda bazı uygulamalara girişmiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitim politikasının temelinin iki olgu biçimlendirmiştir. Birincisi, Osmanlılardaki eğitimin dağınık, ulusal olmaktan uzak, bilime dayalı olmaması; ikincisi ise yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin kökleşmesinde ve devrimlerin yaygınlaştırılmasında eğitime işlevsel yaklaşımıdır. Buradan yola çıkarak Mustafa Kemal, ‘‘Millet Mektepleri’’, ‘‘Halk Eğitimi’’, ‘‘Köy Enstitüleri’’ gibi projeler doğrultusunda uygulanan eğitim ile iyi bir yurttaş, çağdaş bir millet hedeflemiştir.

Bu hedefler ile eğitim alanında yapılan devrimler ve değişimlerin, Osmanlı döneminden miras kalan problemleri ve sıkıntıları ortadan kaldırmanın yanında çağdaş eğitim alanında dünyada meydana gelen değişimler yakalanmak istenmişti. Aslında bunun sebebi Atatürk'ün eğitim gördüğü öğrencilik hayatında birbirine zıt eğitim yöntemlerini bizzat yaşayarak görmüş olmasıyla alakalıdır. Bunlar baskıya dayanan, nakilci, ezberci eğitimin yanında kısmen de rasyonel olmayan yöntemlerdi. Böylece o bizzat kendi şahsında, Türk çocuklarının, gençlerinin geçen yüzyılda nasıl yetiştirildiklerini ve bunun ne gibi sonuçlar verdiğini gözlemlemiş ve incelemişti. Bizzat yaşadığı ve yüzyıllar boyu uygulandığını gördüğü eğitim-öğretim yöntemlerinin toplumsal sonuçlarına ilişkin de önemli değerlendirmeyi yaparken, şimdiye kadar takip edilen usullerin milletimizin gerileme tarihinde önemli etkiye sebep olduğunu ifade etmişti.

Atatürk'ün sonraki yıllarda ortaya koyduğu eğitim görüşleri ve eğitim politikaları esasta, çocuk ve gençliğin içinde yaşadığı sosyal ve siyasal ortamda yaptığı gözlem ve değerlendirmelere dayanmaktadır. Bu gözlem ve değerlendirmelerinden hareket ederek o, millî eğitim, bilime dayanma, eğitimin

¹ Dr. Öğr. Üyesi Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, z_balkac@trakya.edu.tr

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

işe yarar, üretici, hayatta başarılı olacak çocuklar ve gençler yetişmesi gibi görüşleri ileri sürmüştür.

Bu çalışmada Atatürk'ün eğitimci kişiliğinden bahsedildiğinde eğitim tarihimizde pek çok yöneticinin ihmal ettiği eğitimcilik yönünü ve eğitim politikalarını en iyi biçimde yapılandırmış olduğunu ve aynı zamanda eğitim-öğretim sürecinde çocuklara ve gençlere önem verilmesi hususunda yapılandığı eğitim politikaları üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Cumhuriyet, Atatürk, Eğitim Politikası, Çocuk, Gençlik

**OKUL ÖNCESİ ÇOCUK KİTAPLARINA
YANSIYAN KORKU**

Zeynep KÖSTELOĞLU¹

ÖZ

Her insanın hayatının bir döneminde mutlaka korkuları olmuştur. Hatta bazı dönemler bu duyguyu daha yoğun yaşarız. Özellikle çocukluk döneminde korku duygumuz daha bir yükselişe geçer. Kişilik oluşumunun büyük ölçüde tamamlandığı 0-6 yaş aralığındaki çocukların hayal dünyası yetişkinlere nazaran daha geniştir. Hayal dünyası ile yaş arasındaki ters oranın farkındalığı herkes tarafından bilinmektedir. O nedenle okul öncesi ve somut işlemler döneminde olan çocukların kaliteli eserlerle buluşmaları gerek kendilerini tanımaları gerekse korkularıyla yüzleşmeleri açısından önem kazanır. Okul öncesi döneme ait resimli çocuk kitapları, çocukların dünyasına ulaşabilmeli ve onları istedik yönde dikte etmeden geliştirebilmelidir. Bu yaş dönemindeki eserlerde de özellikle duygular ve değerlerin ön planda ele alınıp incelendiği göze çarpar. Korku da bunlardan biridir. Bilmediğimiz, anlamlandıramadığımız pek çok şey, özellikle okul öncesi dönemdeki çocuğa korku olarak geri döner.

88

Bu çalışmada Sezen Aksu Taşyürek'e ait *Canavarlar Gece Gelir* ile Francesca Sanna'ya ait *Arkadaşım Korku* (Me and My Fear) çalışması görelilik ilkesi bağlamında karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır. Farklı kültürlerde basılmış okul öncesi döneme ait çocuk kitaplarında korku öğesinin işleniş bağlamında değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: çocuk, okul öncesi, edebiyat, korku

¹ Öğr.Gör, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü, ESKİŞEHİR.

2. Uluslararası Balkan Çocuk ve Gençlik Yazını Kongresi IBCYL 2019

89

Trakya Üniversitesi Yayın No:209
ISBN:978-975-374-239-9